

Bilaga 3 – Granskningsutlåtande samt länsstyrelsens granskningsyttrande

Del av Översiktsplan för Österåkers kommun 2040

Sammanfattning

Förslaget till ny översiktsplan för Österåkers kommun ställdes ut för granskning 17 november 2017 till 4 februari 2018. I detta granskningsutlåtande sammanfattas och kommenteras de synpunkter som har inkommit till samhällsbyggnadsförvaltningen under utställningsperioden.

Ett flertal av de inkomna synpunkterna har varit av detaljerad karaktär och bedöms behandlas i samband med andra projekt och processer. Andra synpunkter avser uppdateringar av uppgifter vilka generellt beaktas. Få synpunkter av större karaktär har inkommit vid utställningen.

Flertalet av synpunkterna har liknat de som inkom vid samrådet och bl.a. avsett transportlösningar i förhållande till växande befolkning, skärgårdsfrågor och placering av bryggor, översiktsplanens hantering av grönområden och påverkan på spridningssamband, I jordbruksmark samt ytor för näringsliv, bostäder och marina näringar. Vid utställningen avsåg ett antal synpunkter även hur översiktsplanen ska genomföras i och med de höga tillväxtmålen.

Länsstyrelsens granskningsyttrande finns att ta del av i sin helhet, i slutet av denna bilaga. Länsstyrelsen anser att kommunen i huvudsak har hanterat synpunkterna som framfördes vid samrådet. Några synpunkter kvarstår och avser exempelvis riksintresset Östanå, Roslags-Kulla och Wira, Roslagsbanan, risker utmed transportleder och klimatanpassning.

Ändringar efter utställning

En sammanfattning av de ändringar i översiktsplanen som är av mer betydande karaktär redovisas nedan.

Inledning

Förordet uppdateras och ett nytt inledande blad till översiktsplanen med illustration och tack till de som har deltagit i processen läggs till.

Del 1

Utvecklingskarta – Övrig lokal knutpunkt på Ingmarsö placeras närmare den södra bryggan och transportsambandet flyttats så att det går mitt över Ingmarsö. Den lokala knutpunkt i Svinninge som nämns i text läggs även till på kartan.

En del av Stockholmsregionen – Plankartan i RUFSS 2050 läggs till.

Befolkningsutveckling – Befolkningssiffror uppdateras.

Del 2

Plankarta och andra kartor – Justering görs av Roslagsbanans nuvarande sträckning vid Täljö, så att den överensstämmer med de åtgärder som har genomförts. Grandalen ändras från bebyggelse halvtät till mindre tät. Revideringarna på utvecklingskartan synliggörs även på andra kartor, bland annat på plankartan.

Olika typer av bebyggelse/Bebyggelse mindre tät – Mindre justeringar bl.a. för att tydliggöra behov av enskild bedömning för varje område samt omskrivningar för att även omfatta områden som vi ej avser planlägga närmsta tiden, alternativt inte ser som ett utvecklingsområde i första hand.

Huvudstråk och lokala knutpunkter/Säby (Runö – Säby – Norrö) – Förtydliganden avseende utvecklingen kring Runö gårds norra och Pilstugetomten, att det utgör en entré, avses utvecklas med funktionsblandad bebyggelse och kopplas mot stadskärna och Åkers Runö.

Västra fastlandet/Kulla vägsäl – Tydliggörande att hänsyn ska tas till att området ligger i en av regionens gröna kilar, invid en grön värdekärna.

Näringsliv/Vägledning 5 – Vägledningen Stationslägen med bostäder och arbetsplatser ändras till ”I Roslagsbanans stationslägen är det önskvärt med en blandning av funktioner, t.ex. bostäder, arbetsplatser, utbildning, fritid samt service”.

Transport – Tydliggörande att transportsystemet även ska vara tillgängligt för alla och tydliggörande att bilvägnät utformas enligt kommunens trafikplan och strategier gällande trafikfrågor. Uppgift om bussdepåns flytt till Säby läggs till.

Natur- och vattenmiljö – Förtydligande att den regionala grönstrukturen i Österåkers kommun sammanfaller i stor utsträckning med de i RUFSS regionalt utpekade gröna värdekärnorna, områden som innefattar särskilt höga rekreations-, natur- och kulturvärden. Förtydligande avseende innehåll i Hänsynskarta vattenmiljö.

Teknisk försörjning (se även genomförandestrategi) – Tidigare utbyggnadsplan ersätts med ”Utredningsplan”. Justeringar på kartan görs för att bättre överensstämmer med nuläget (Stava syd, Söder om Täljö, Svinninge, Mellansjö och Brännbacken).

Risk, hälsa och sårbarhet samt klimatanpassning – Riktlinjer förtydligas/utvecklas utifrån länsstyrelsens synpunkter.

Del 3

Riksintressen – Utvecklade skrivningar av ställningstagande riksintresset Roslags-Kulla samt Åkers kanal.

Genomförandestrategi (se även teknisk försörjning) – Nya aktiviteter (period 1) som läggs in är ”Vidareutveckla genomförandestrategin, inklusive genomföra en samhällsekonomisk analys”, ”Utveckla principer för huvudmannaskap för gator till att inkludera övrig allmän plats” samt ”Ta fram en energiplan”.

Bilagor

Bilaga 1 – Hållbarhetsbedömning kompletteras med en särskild sammanställning samt mindre revideringar görs i bedömningen.

Bilaga 2 – Sammanställning av planeringsunderlag uppdateras med aktuellt underlag.

Bilaga 3 – Granskningsutlåtande samt länsstyrelsens granskningsyttrande läggs till översiktsplanen.

Innehåll

1. Inledning	5	2.4 Kommuner	13	2.7.4 Dyvik Marina	24
1.1 Tidigare beslut	5	2.4.1 Vallentuna kommun	13	2.8 Fastighetsägare	24
1.2 Kommunikationsplan	5	2.4.2 Norrtälje kommun	13	2.8.1 Wasatornet AB, Rydboholms Gård	24
1.3 Beskrivning av utställningsprocessen	5	2.4.3 Täby kommun	14	2.8.2 Ättarö 1:218	26
2. Utställningsyttranden	7	2.4.4 Danderyds kommun	14	2.8.3 Ättarö 1:3, 1:4	26
2.1 Statliga myndigheter och företag	7	2.5 Politiska partier	15	2.9 Privatpersoner	27
2.1.1 Länsstyrelsen i Stockholms län	7	2.5.1 Roslagspartiet	15	3. Resultat från aktiviteter	33
2.1.2 Sjöfartsverket	9	2.6 Föreningar och organisationer	15	3.1 Presentationstillfällen	33
2.1.3 Luftfartsverket	9	2.6.1 Sjöräddningssällskapet	15	3.2 På plats i Information Österåker och Information Ljusterö	33
2.1.4 Naturvårdsverket	9	2.6.2 Synskadade Österåker, SRF Synskadades Riksförbund	16	4. Länsstyrelsens granskningsyttrande	35
2.1.5 Lantmäteriet	9	2.6.3 Ingmarsö Byalag	17		
2.1.6 Försvarsmakten	9	2.6.4 Trälhavets Båtklubb	18		
2.1.7 Trafikverket	9	2.6.5 Naturskyddsföreningen i Österåker (NÖF)	18		
2.1.8 Svenska kraftnät	10	2.6.6 Lantbrukarnas Riksförbund Mälardalen (LRF)	20		
2.1.9 Skogsstyrelsen	10	2.7 Företag	22		
2.1.10 Vattenfall	10	2.7.1 E.on	22		
2.3 Regionala aktörer	10	2.7.2 Smilebutiken	22		
2.3.1 Tillväxt- och regionplanenämnden; Stockholms läns landsting	10	2.7.3 Marina Gruppen i Österåker	22		

Översiktsplanen och tillhörande bilagor antogs av kommunfullmäktige den 21 maj 2018.

I. Inledning

Översiktsplanen är en strategiskt plan som beskriver kommunens avsikter i fråga om exempelvis mark- och vattenanvändning, bebyggelseutveckling, riksintressen och allmänna intressen i övrigt. Utställning om förslaget till översiktsplan pågick 17 november 2017 till 4 februari 2018. Detta granskningsutlåtande sammanfattar och kommenterar de synpunkter som har inkommit under utställningsperioden.

Yttranden från bl.a. myndigheter, föreningar, organisationer, företag och fastighetsägare redovisas och kommenteras var och en för sig. Yttranden som har inkommit från privatpersoner ordnas i teman i linje med de kapitel som redovisas i översiktsplanen och kommenteras utifrån respektive tema. Samtliga yttranden i sin helhet finns hos kommunens att ta del av.

I.1 Tidigare beslut

I samband med kommunfullmäktiges beslut (KF §5:15, 2014) om aktualitetsbedömning av översiktsplanen för Österåkers kommun (2006) fick kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en ny översiktsplan.

Hösten 2015 genomfördes en tidig dialog i syfte att samla in önskemål och idéer inför kommande arbete med översiktsplanen. Sammanställning av resultatet av den tidiga dialogen finns att läsa på kommunens hemsida. Efter den tidiga dialogen togs ett beslut om en övergripande inriktning för översiktsplanen (PLAU § 3:3, 2016), utredningar genomfördes och ett förslag till översiktsplan togs fram.

Kommunstyrelsen fattade beslut om samråd 13 februari 2017 (KS§ 2:3, 2017). Samrådet pågick 10 mars till 14 maj 2017. Parallellt med samrådet om översiktsplanen hölls samråd om en vatten- och avloppsplan.

Beslut om utställning togs av Kommunstyrelsen 25 oktober 2017 (KS§ 11:6, 2017). Utställning om förslaget till översiktsplan pågick 17 november 2017 till 4 februari 2018.

I.2 Kommunikationsplan

Utställningen av översiktsplanen har bedrivits i enlighet med den kommunikationsplan som har tagits fram projektet (PLAU § 3:4, 2016). Uppföljning

av kommunikationsplanen sker efter antagande av översiktsplanen.

I.3 Beskrivning av utställningsprocessen

Under utställningar har en bred dialog skett. Det har varit möjligt att lämna synpunkter vid olika dialogaktiviteter, via e-post och brev samt via formulär och karta på kommunens hemsida.

Utställningen har fokuserat på att nå externa målgrupper:

- Unga och vuxna kommuninvånare
- Besökare
- Potentiella invånare
- Företagare/ fastighetsägare
- Föreningar/ organisationer
- Myndigheter

Interna grupper (förvaltningar, kommunala bolag, politiska partier och tjänstemän) har fått information om förslaget till översiktsplan under utställningsperioden men dialog med dessa fördes huvudsakligen inför samt efter utställning.

Information

Information om utställningen (kungörelse) har anslagits i lokaltidningar, på kommunens hemsida och sociala medier samt anslagstavlor runt om i kommunen. Information om utställning kring förslaget har även skickats till olika remissinstanser. Material har funnits tillgängligt i Information Österåker i Åkersberga centrum och Information Ljusterö på Ljusterö Torg, i Alceahuset, Biblioteket i Åkersberga centrum samt på kommunens hemsida.

Aktiviteter

Nedan beskrivs aktiviteter som har genomförts under utställningsperioden:

- 29 november, Presentation av översiktsplan, KF-salen Alceahuset
- 4 december, Presentation av översiktsplan, Information Ljusterö vid Ljusterö torg
- 12 december, På plats i Information Österåker, Åkersberga
- 13 januari, På plats i Information Ljusterö, Ljusterö torg
- 27 januari, På plats i Information Österåker, Åkersberga centrum.

Utöver dessa aktiviteter har det varit träff med elevråd, näringslivsfrukost m.m.

Hur gick utställningen?

Det var blandat deltagande vid de olika aktiviteterna, vissa var mer välbesökta än andra. Helgaktiviteterna gav generellt ett större antal besökare än kvällsaktiviteterna. Jämfört med samrådet var det färre aktiviteter vid utställningen men mer reklam inför varje aktivitet t.ex. i sociala medier. Fler kanaler för att sprida information på Ljusterö och i skärgården användes också. Jämfört med samrådet bedöms utställningen ha resulterat i att fler skärgårdsbor har kunnat nås av information om utställningen. Även valet av aktiviteter bedöms ha positivt bidragit till möjligheten för olika grupper av människor att lämna synpunkter på det sätt som passar dem bäst.

Sammanlagt fick kommunen in 58 skriftliga yttranden över utställningsförslaget till ny översiktsplan. Merparten var från statliga myndigheter, företag samt privatpersoner.

2. Utställningsyttranden

I följande kapitel sammanfattas de yttranden som inkom från statliga myndigheter och statligt ägda företag, föreningar, organisationer, företag, fastighetsägare och privatpersoner i samband med utställningen om förslag till översiktsplan för Österåkers kommun 2040.

2.1 Statliga myndigheter och företag

Vid utställningen har följande remissinstanser yttrat sig; Länsstyrelsen, Sjöfartsverket, Luftfartsverket, Naturvårdsverket, Lantmäteriet, Försvarsmakten, Trafikverket, Svenska Kraftverk, Skogsstyrelsen och Vattenfall.

2.1.1 Länsstyrelsen i Stockholms län

Länsstyrelsen noterar att Österåkers kommun har i huvudsak hanterat de synpunkter som länsstyrelsen framförde under samrådet. Vissa synpunkter från samrådet kvarstår, däribland frågor om riksintressen, farligt gods och översvämningsrisker.

Riksintressen

Länsstyrelsen ser positivt att kommunen anger att särskild hänsyn krävs vid utveckling av riksintresset Östanå–Roslags-Kulla–Wira. Länsstyrelsen efterfrågar dock tydligare riktlinjer och en vidare utredning om vilka eventuella risker som finns, samt vilka risker som kan ha en negativ påverkan på riksintresset.

Österåkers kommun har förtydligat betydelsen av Roslagsbanans framtida utbyggnad och hur ny bebyggelse ska förhålla sig till riksintresset. Länsstyrelsen saknar dock en tydlig beskrivning av de åtgärder som görs inom programmet för Roslagsbanans utbyggnad, åtgärder som framtida bebyggelse måste förhålla sig till.

Kommentar: Österåkers kommun och länsstyrelsen har med anledning av länsstyrelsen synpunkter haft ett möte för att gå igenom och diskutera synpunkterna, samt möjliga ändringar i översiktsplanen.

Gällande Östanå, Roslags-Kulla och Wira, föreslår översiktsplanen att det befintliga planprogrammet ska aktualitetsprövas, bland annat med hänsyn till

kulturmiljön i området. Vid aktualitetsprövningen av programmet kommer länsstyrelsens synpunkter att utgöra ett underlag. I utställningsförslaget utvecklades även beskrivningen av området med att stor hänsyn ska tas till jordbruksmark.

I utställningsförslaget utvecklades även skrivningar avseende Roslagsbanan under Transport.

- För ytterligare förtydliganden läggs en beskrivning av de åtgärder som görs inom programmet för Roslagsbanans utbyggnad till i bilagan med planeringsunderlag.

Miljökvalitetsnormer

Länsstyrelsen anser att Österåkers kommun på ett bra sätt har kompletterat skrivningarna om miljökvalitetsnormer för vatten. Länsstyrelsen uppmärksammar dock att hänsynskartan för vattenmiljö visar värderingar gjorda 2008/2009 och att flera av värderingarna har uppdaterats sedan dess.

Kommentar: Efter kontakt med länsstyrelsen i ovanstående fråga, hänsynskartan över vattenmiljö, har det framkommit att det var ett missförstånd vad kartan angav för uppgifter.

- Förtydligande görs i kartan vad den innehåller.

Hälsa och säkerhet samt risker för olyckor, översvämning eller erosion

Risker längs med Roslagsbanan samt med transport av farligt gods

Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen har tagit ställning att länsstyrelsens riktlinjer för farligt gods ska beaktas. Hur framtida avvägningar mellan farligt gods och andra intressen ska göras kvarstår som fråga. Länsstyrelsen föreslår att kommunen bör identifiera områden där sådana konflikter kan befaras.

Länsstyrelsen ställer sig positiva till att kommunen pekar ut områden som lämpar sig för lokalisering av verksamheter och drivmedelstationer som genererar transporter med farligt gods. Ett tydliggörande i vilka verksamhetsområden som är lämpliga för detta ändamål kan med fördel göras.

Länsstyrelsen anser att det är otydligt i hur kommunen avser att arbeta med riskhantering i den fysiska planeringen då aktiviteter att arbeta vidare med inte har tagits fram för området *Risk, hälsa och sårbarhet*.

Kommentar:

- Riktlinjen ”Planera för att risker som transporter av farligt gods genom bebyggda områden medför ska bli acceptabla” utvecklas och lyder nu: ”..När

konflikter mellan riktlinjer, riktvärden och förslag till utveckling identifieras, ska projektet tydligt kunna motiveras med andra hållbarhetsaspekter, så som vikten av att bebyggelse tillkommer nära kollektivtrafik. Analyser ska genomföras och riskreducerande åtgärder vidtas för att säkerställa att en god säkerhet och en hälsosam miljö kan åstadkommas.”

- ”Planera med hänsyn till riskerna längs med Roslagsbanan” utvecklas till: ” Planeringen ska utgå från bland annat *länsstyrelsens rådande riktlinjer* avseende risk och säkerhet till exempel när det gäller skyddsavstånd.”
- Tydligare koppling mellan Risk, hälsa och sårbarhet samt Transport görs, bl.a. avseende kommande aktiviteter.

Översiktsplanen bedöms på ett tydligt sätt redovisa områden som kan lämpa sig för verksamheter, bland annat genom beskriven bebyggelseutveckling samt genom riktlinjer för risk, hälsa och sårbarhet.

Översvänningsrisk

Länsstyrelsen framhåller fortfarande synpunkten att ställningstagandet avseende placering av bebyggelse i områden där det inte föreligger översvänningsrisk även bör gälla villor och fritidshus. Detta för att säkerställa att all ny bebyggelse lokaliseras i områden där det inte föreligger översvänningsrisk.

Riktlinjer som ligger under avsnittet *Klimatanpassning* avseende att samhällsviktiga

funktioner och bebyggelse inte bör placeras i områden som riskerar att översvämmas vid ett 100-årsregn, bör också ligga under *Teknisk försörjning – Vatten, spillvatten och dagvatten*. Länsstyrelsen föreslår denna ändring för att tydliggöra kopplingen mellan avsnitten och hanteringen av dagvatten och översvänningsrisken.

Kommentar:

- Under Framtidsbild 2040 i avsnittet *Teknisk försörjning – Vatten, spillvatten och dagvatten* förtydligas att riktlinjer för klimatanpassning ska beaktas.
- Ny riktlinje om att ”riktlinjerna för klimatanpassning ska beaktas vid dagvattenhantering” läggs till under *Teknisk försörjning, dagvatten*.
- Genom följande ändring av riktlinjen inkluderas nu även villor och fritidshus: ”*Ny bebyggelse* och samhällsviktiga funktioner bör placeras med lägst grundläggningsnivå minst 2,70 meter över havet (RH 2000)”.

Strandskydd

Länsstyrelsen anser fortsatt att kommunen i planförslaget bör redovisa vilka områden i kommunen som omfattas av utvidgat strandskydd.

Kommentar:

- En uppgift om att aktuell information om strandskydd finns att ta del av hos länsstyrelsen har lagts till i en faktaruta.

2.1.2 Sjöfartsverket

Sjöfartsverket har inget att tillägga till sitt tidigare yttrande (se samrådsredogörelsen). De vill dock understryka vikten av att framtida planer inte får försämra tillgängligheten i farlederna.

Kommentar: Noterat.

2.1.3 Luftfartsverket

Luftfartsverket har inget att erinra mot förslag till översiktsplan. De lyfter dock att flygplatser ska ses som sakägare i ärenden där det planeras för byggnationer över 20 meter.

Kommentar: Noterat.

2.1.4 Naturvårdsverket

Naturvårdsverket avstår att yttra sig i rubricerat ärende.

Kommentar: Noterat.

2.1.5 Lantmäteriet

Lantmäteriet noterar att Österåkers kommun i förslaget till ny översiktsplan beskriver att utformningen av allmänna platser ska följa kommunens riktlinjer. Lantmäteriet vill i sitt yttrande uppmärksamma att det inte finns något lagstöd för att allmän platsmark ska utformas enligt några generella riktlinjer förutom i varje enskild detaljplan.

Vidare belyser Lantmäteriet frågan om huvudmannaskap. Lantmäteriet vill uppmärksamma Österåkers kommun att huvudmannaskap regleras i en detaljplan och att det således inte är helt upp till kommunen vem som ska vara huvudman för allmänna platser. Lantmäteriet ifrågasätter kommunens fokus på vägar och inte på andra platser som t.ex. torg eller parker gällande frågan om huvudmannaskap.

Kommentar: Under Genomförandestrategi beskrivs riktlinjer för huvudmannaskap och där omnämns även grönytor.

- En ny aktivitet läggs till ”Utveckla principer för huvudmannaskap för gator till att inkludera övrig allmän plats.”

2.1.6 Försvarsmakten

Försvarsmakten har inget att erinra i rubricerat ärende.

Kommentar: Noterat.

2.1.7 Trafikverket

Koppling till befintliga planer

Trafikverket saknar ett resonemang hur översiktsplanen förhåller sig till befintliga dokument och strategier så som Trafikplan 2010 samt den, under hösten 2017 remitterade transportstrategin. Som exempel visar Trafikverket på att Österåkers kommun inte nämner i översiktsplanen, trafikplanens ambition att upprätta lokala vägnät. Trafikverket ser ett behov för kommunen att planera för att omhänderta trafik av lokal karaktär, genererad av befintlig och tillkommande exploatering för att belastningen på väg 276 hålls nere.

Trafikverket ser positivt på kommunens ambition att omfördela trafiken till mer hållbara färdvägar. Dock fastslår Trafikverket att det bör ske en aktiv planering avseende biltrafiken för att undvika framkomlighetsproblem på väg 276 samt vidare koppling till Stockholm.

Kommentar: Under riktlinjen ”Planera för ett framkomligt, säkert och robust bilvägnät” uttrycks kommunens viljeinriktning angående lokalt vägnät. Inom ramen för andra projekt så som transportsstrategi och pågående ÅVS för väg 276 bedrivs för närvarande planering av biltrafik.

Riktlinjer ”Planera för ett framkomligt, säkert och robust bilvägnät” utvecklas till ”Planera för ett bilvägnät med en tydlig och sammanhängande struktur. Det befintliga vägnätet ska nyttjas mer

effektivt och görs mer framkomligt *i enlighet med kommunens trafikplan och strategier gällande trafikfrågor*. Det ska finnas säkra korsningspunkter och gatorna ska vara anpassade efter passande hastigheter.”

Utpekade stråk

Trafikverket ser Röllingbyleden som en inaktuell trafikåtgård då den inte skulle ge efterfrågad effekt. Trafikverket ifrågasätter varför Röllingbyleden står beskriven i översiktsplanen.

Vidare ser Trafikverket att det finns ett reservat för ett regionalt cykelstråk mellan Åkersberga och Rosenkälla i översiktsplanen. Denna sträcka är ej utpekad enligt den regionala cykelplanen SATSA II. Trafikverket upplyser om att nya förslag på kopplingar kan lyftas med cykelkansliet som ansvarar för den regionala cykelplanen.

Kommentar: I och med att Röllingbyreservatet finns bedöms det vara relevant att nämna. Angående cykelstråk är upplysningen noterad.

Sjöfart

Furusundsleden är en farled av riksintresse, Trafikverket vill understryka vikten av att framtida planer inte får försämra tillgängligheten i farlederna.

Kommentar: Noterat.

2.1.8 Svenska kraftnät

Svenska kraftnät har ingenting att erinra mot upprättat förslag.

Kommentar: Noterat.

2.1.9 Skogsstyrelsen

Det är enligt Skogsstyrelsen omöjligt för dem att lämna ett generellt utlåtande. Skogsstyrelsen beskriver hur biotopskydd, naturvårdsavtal och platser med höga naturvärden berörs av olika lagstiftningar och måste därför prövas var och en för sig. Vidare beskriver Skogsstyrelsen hur processen kring böter och inbetalning för brott mot olika naturskydd går till. De skriver även vilka myndigheter som ansvarar för vilka naturfrågor gällande skyddsåtgärder.

Kommentar: Noterat.

2.1.10 Vattenfall

Vattenfall har inga kommentarer i nuläget gällande avsnittet elförsörjning och annan teknisk försörjning i förslag till översiktsplan för Österåkers kommun. Vattenfalls regionnät önskar att de involveras tidigt i uppdatering gällande pågående planer och projekt som rör Österåkers kommun.

Vattenfall har kommenterat två förslag på placering av nya transformatorstationer, utifrån Vattenfall och

E.ons behov. Transformatorstationen ÄT841 TÄLJÖ behöver byggas om/ut för att anpassa anläggning till en ny spänningshöjning. Transformatorstationen som kan behövas nordöst om Åkersberga enligt översiktsplanen kan syfta på E.ons station i Boda. Det finns inget avtal avseende denna transformatorstation men det finns en dialog. Den transformatorstationen och ledningen ligger dock inte i ett område som har markerats för utbyggnad i planförslaget.

Kommentar: Noterat. Ändring i översiktsplanen utifrån yttrandet bedöms ej vara nödvändigt för att tillgodose önskemålen, och dessa behöver hanteras i separat projekt.

2.3 Regionala aktörer

Vid utställning av förslag till översiktsplan 2040 för Österåkers kommun har Stockholms läns landsting (Sll) yttrat sig.

2.3.1 Tillväxt- och regionplanenämnden, Stockholms läns landsting

Utöver det formella yttrandet från landstinget har synpunkter framförts att information saknas om Säbydepån i text, att felaktiga kartor ligger till grund för redovisningen av Roslagsbanans sträckning samt att det inte framgår att Roslags-Kulla, Wira och Östanå ligger i en grön värdekärna.

Kommentar:

- Information om bussdepån har lagts till.
- Kartor med Roslagsbanans sträckning har uppdaterats.
- Eftersom det är fler områden som ligger inom gröna värdekärnor görs följande ändring under Natur- och vattenmiljö, förutsättning: ”Delar av Österåkers kommun ingår i Stockholmsregionens grönstruktur och Angarnskilen går genom kommunens norra delar medan Bogesundskilen går genom de sydvästra delarna. Den regionala grönstrukturen i Österåkers kommun sammanfaller i stor utsträckning med de i RUFSS regionalt utpekade gröna värdekärnorna, områden som innefattar särskilt höga rekreations-, natur- och kulturvärden.”

Allmänt

Landstingets remissvar utgår från RUFSS 2010 och förslag 2050. Landstinget är positivt till kommunens arbete och ställer sig bakom planens och kommunens övergripande inriktning som till stora delar överensstämmer med landstingets förhållningssätt till bebyggelseutveckling i regionen. Dock kvarstår vissa synpunkter från samrådet där landstinget ser att planen riskerar att verka i en riktning som inte ligger i linje med den regionala utvecklingsplanen.

Kommentar: Angående att översiktsplanen riskerar att inte verka i en riktning i linje med RUFSS 2050 har kommunen yttrat sig över förslaget till RUFSS 2050 vid samråd och utställning. Flertalet av de synpunkter som Österåkers kommun har framfört kvarstår i den senaste versionen som lyfts för beslut. Kommunen har aktivt deltagit i RUFSS-arbetet men det kan konstateras att det inte har medfört en samsyn kring utvecklingen av ett flertal områden och i olika frågor så som utvecklingen av Rosenkälla samt av skärgården.

Bebyggelseutveckling och bostadsbyggande

Kommunens målsättning när det gäller befolkningstillväxt ligger över de prognoser som landstinget har tagit fram och har höjts från 300 till 500 bostäder/år 2016-2025. De ser positivt på kommunens höga ambitioner, men klargör att ambitionen ställer stora krav på offentlig service, kommunalekonomi, tillgänglighet och på kommuns egen organisation. I planen efterfrågar landstinget ett förtydligande hur en befolkningstillväxt ska hanteras och vilka eventuella effekter en sådan utveckling kan få.

Vidare ställer sig landstinget sig fortsatt positivt till den övergripande inriktningen när det gäller bebyggelseutveckling, men ser att vissa områden går emot både kommunens eget och landstingets förhållningssätt till bebyggelseutveckling. Synpunkterna om Rosenkälla kvarstår (se samrådsredogörelsen). Det finns behov av att fortsätta utreda förutsättningarna för resurseffektiv varuhantering i länets nordost

samarbetet i samband med att RUFSS2050 och godsstrategin antas. Detta menar landstinget behöver adresseras både i kommunens eget planarbete såväl som i de regionala ställningstagandena.

Bebyggelseutvecklingen kring Kulla vägskäl anses olämpligt av landstinget. Området ligger i en av regionens gröna kilar, invid en grön värdekärna och möjligheten att erbjuda resurs- och kostnadseffektiv kollektivtrafik är begränsad. Vad det gäller övrig bebyggelseutveckling på landsbygden vill landstinget uppmantra kommunen att i fortsatt planering hålla fast vid ambitionen om att lokalisera ny bebyggelse till redan bebyggda områden och stråk med stark kollektivtrafik.

Kommentar: Den av landstinget nämnda höjningen av årligt bostadsbyggande har inte gjorts mellan samråd och utställning, även vid samråd angavs siffran 500. Österåkers kommun har i olika sammanhang förmedlat att landstingets prognoser för kommunens befolkningsutveckling är för låga och ej tillräckligt tar hänsyn till kommunens utvecklingsplaner. När det gäller hur befolkningstillväxten ska hanteras bedöms översiktsplanen på en övergripande nivå beskriva detta samt skapa förutsättningar för att det ska ske hållbart. Se hållbarhetsbedömning och genomförandestrategi. Det är dock ännu viktigare än tidigare, i och med de höga målen, att arbeta aktivt med strategisk planering och bland annat genomföra

så kallad rullande översiktsplanering. För att översiktsplanen ska kunna genomföras krävs även en nära dialog med, samt att nödvändiga investeringar sker från, bland annat landstinget och andra parter som medverkar i samhällsutvecklingen.

Vilka synpunkter kring Rosenkälla som kvarstår framgår inte tillräckligt tydligt. Landstinget har förmedlat att nuvarande beskrivning av Rosenkälla för varuhanterande transporter ska ändras i godsstrategin utifrån Österåkers och Stockholm Nordost:s synpunkter.

Kulla vägskäl är utpekade som ett utredningsområde och vid planläggning ska risker och konsekvenser som kan föreligga beaktas. Kommunen anser i motsats till landstinget att läget är strategiskt avseende kollektivtrafik och vill dra nytta av läget.

- Beskrivningen av Kulla vägskäl kompletteras med ”Hänsyn ska tas till att området ligger i en av regionens gröna kilar, invid en grön värdekärna”.

Grönstruktur

Landstinget ser positivt på kommunens ambition att bibehålla en sammanhängande grönstruktur i kommunen. Positivt är också att kommunen redovisar den regionala grönstrukturens viktiga svaga samband i hänsynskartan. Landstinget vill understryka vikten av att intrången i de gröna kilarna blir så små som möjligt.

Kommentar: Kommunen delar landstingets uppfattning och i de utredningsområden som omfattar eller angränsar till svaga samband så ska hänsyn till dessa tas vid planeringen, vilket framgår av översiktsplanen under bl.a. ”Utvecklingsområden”.

Transportinfrastruktur och tillgänglighet

Landstinget ser positivt på att kommunen har tagit tillvara på flera av deras åsikter från samrådet. Landstingets synpunkt gällande behovet hos särskilda grupper kvarstår dock. Kommunen kan med fördel också tillföra en diskussion om hur teknikutvecklingen kan komma att påverka resandet framöver menar landstinget.

Kommentar:

- Under Transport, Framtidsbild 2040, läggs följande till: ”Transportsystemet 2040 är effektivt och hållbart *samt tillgängligt för alla.*”
- Riktlinjen ”Möjliggör för hållbara resmönster” kompletteras med: ”...Det ska vara enkelt att välja hållbara transportsätt framför bilen och kommunen ska verka för en tillgång av bilpooler och samåkningstjänster. *Kommunen arbetar tillsammans med regionala aktörer för tillgängliga transporter i kommunen.*”

Cykel

Landstinget ser positivt på att kommunen lyfter fram cykelns roll för kombinationsrutor genom att tydliggöra vikten av infartsparkeringar för cykel. Detta kan med fördel stärkas ytterligare.

Kommentar: I transportstrategin beskrivs cykelns roll än tydligare.

Gods

Landstinget ser behovet av en allmän beskrivning av gods- och nyttotransporterna, här blir det lämpligt att belysa potentiella konflikter mellan olika typer av transporter. Det finns en beskrivning av detta i stycket om näringsliv som skulle kunna utvecklas i andra delar av planförslaget. Skrivningarna om farligt gods kan med fördel också utvecklas, liksom ett resonemang om hur teknikutvecklingen kan komma att påverka resandet framöver.

Kommentar: Vidare arbete kring godshantering kommer att ske inom kommunen och regionalt. Vid kommande uppdatering av översiktsplanen kan mer utvecklade skrivningar bli aktuella.

- Under Näringsliv, Framtidsbild 2040, kompletteras texten med: ”...Särskilda områden för mer ytkrävande verksamheter är belägna i Brännbacken, Rosenkälla syd och Stava syd. I anslutning till Arninge resecentrum utreds även ett område för ny bebyggelse, så som handel och

service. I första hand ska drivmedelsstationer och ytkrävande verksamheter som genererar transport med farligt gods lokaliseras väster om Åkersberga och med närhet till väg 276, väg 274 och E18.”

Roslagsbanan

Landstinget välkomnar de utvecklade skrivningarna om Roslagsbanan samt det hänsynsområde som har skapats på plankartan. Hänsynsområdet vilket innefattar etableringen av en eventuell tågdepå måste även redovisas på markanvändningskartorna för de olika delområdena. En ny depå för Roslagsbanan bidrar också med nya arbetsplatser vilket kan förtydligas i näringslivsavsnittet.

Kommentar: Eftersom ny depå ska utredas bedöms det inte vara aktuellt i denna version av översiktsplanen beskrivas vad det medför i t.ex. fler arbetstillfällen.

- Markanvändningskartor kompletteras med hänsynsområdet för Roslagsbanan.

Teknisk försörjning, risk och säkerhet

Landstinget ser positivt till kommunens skrivningar i detta avseende.

Kommentar: Noterat.

Näringsliv och fiber

Landstinget välkomnar kommunens vilja att ta sitt ansvar för hela länets tillväxt och den regionala koppling som kommunens arbetsmarknad har. Vidare är det positivt att planen ger uttryck för skärgårdens och landsbygdens betydelse för besöksnäringen. I planen pekats särskilda fokusbranscher ut, landstinget menar att detta inte får innebära en hämsko för utvecklingen av andra branscher.

Det är positivt att det i planen finns ett avsnitt som beskriver utbyggnad av fiber, och ambitionen att skapa möjligheter för ett öppet teknik- och operatörsneutralt nät välkomnas. Att samordna nedläggningen av fiber med utbyggnaden av annan infrastruktur är viktigt, vilket också lyfts. Med koppling till Utblick 2060 vore ett resonemang kring digitaliseringens samhällsliga effekter, exempelvis för transport och arbetsmarknad, önskvärt.

Kommentar: Översiktsplanen bedöms på en lagom övergripande nivå behandla dessa frågor, ingen ändring föreslås i nuläget men resonemangen kan eventuellt komma att utvecklas vid kommande uppdatering.

2.4 Kommuner

Vid utställning av förslag till översiktsplan 2040 för Österåkers kommun har följande kommuner yttrat

sig; Vallentuna, Norrtälje, Täby och Danderyds kommuner.

2.4.1 Vallentuna kommun

Vallentuna ställer sig fortsatt positiv till föreslagen översiktsplan och noterar formuleringen om löpande dialog på översiktlig och regional nivå i samband med enskilda projekt som berör Vallentuna kommun. Vidare stödjer Vallentuna kommun den föreslagna utvecklingen i Österåkers kommun utifrån Sverigeförhandlingen och Stockholm Nordosts vision.

Kommentar: Noterat.

2.4.2 Norrtälje kommun

Norrtälje kommun ställer sig mycket positiv till Österåkers förslag till ny översiktsplan samt ser den som ett föredöme. När Österåker görs mer attraktivt för boende, näringsliv och besöksnäring ger detta överspillningseffekter på Norrtälje och skapar också attraktivitet för hela nordöstra Stockholm i stort. Norrtälje ser därför positivt på ambitionen att Åkersberga utvecklas från förort till modern stad med småstadskaraktär.

Vidare ser Norrtälje kommun att Österåkers översiktsplan innehar en tydlig vägledning till hur kommunen ska arbeta vidare med de strategier som anges. Utvecklingen av kommunen i områden med

god kollektivförsörjning med blandad bebyggelse samt utveckla huvudstråk som binder ihop tätorten och dess målpunkter uppfattas som positivt. I utvecklingen av stråk vill Norrtälje kommun peka på betydelsen av att konvertera tidigare transportvägar till en mer urban karaktär, strategier kring detta skulle kunna förtydligas i översiktsplanen eller alternativt vara något att ha i åtanke vid mer fördjupad planering.

Kommentar: Noterat.

2.4.3 Täby kommun

Täby kommun ser positivt på Österåkers kommuns ambition att växa hållbart. Kopplingen till den regionala stadskärnan Täby C- Arninge har förstärkts vilket uppfattas som positivt, inte minst i och med etableringen av det nya utredningsområdet Ullna Gård. I det fortsatta arbetet önskar Täby kommun en tät dialog med Österåkers kommun för att samordna exploateringen i Arninge-Ullna.

Täby kommun efterfrågade i samrådet ett förtydligande om Rosenkälla och Stava syd i egenskap som utredningsområden och hur dessa kan bidra till en hållbar stadsutveckling. Utställningsförslaget pekar på utvecklingen i Arninge, Täby stadskärna och Gillinge som anledning till att överväga nya bostäder, arbetsplatser och service i Rosenkälla. Tät busstrafik

på E18 kan förse området med god kollektivtrafik vilket också skulle visa på en hållbar stadsutveckling. Täby kommun menar att det fortfarande behövs ett förtydligande om Stava Syd. Området ligger inte nära Roslagsbanan och är frikopplat från annan sammanhängande bebyggelse samt att placeringen medför intrång i den regionala grönstrukturen. En exploatering där kan tänkas medföra ökad biltrafik vilket skulle påverka Täby kommun och nordost regionen.

Vidare ser Täby kommun positivt på att cykelstråk pekas ut från Österåkers kommun till Täby. Täby nämner också att Ullnasjöns de Geermoräner är utpekade som känslig natur- och vattenmiljö som ska bevaras när Österåker växer.

Kommentar: Stava syd är ett utredningsområde vilket innebär att kommande utredning av området ska omfatta lämpliga avgränsningar av området, markanvändning, behov av hänsynstaganden samt konsekvenser och hantering av dessa. Stava syd angränsar mot väg 276 där bussar passerar, samt till de kommande bebyggelseområdena i Täljö, inkl. Roslagsbanans station ”Täljö”, och utredningsområdet Rosenkälla syd. Inom Stava syd föreslås även en ny vägkoppling utredas för att avlasta väg 276 genom Åkersberga och koppla Täljö mot väg 276.

2.4.4 Danderyds kommun

Danderyd noterar att Österåkers kommun tar fasta på Stockholms Nordosts vision gällande att skapa förutsättningar för 100 000 invånare i regionen och 50 000 nya arbetstillfällen. Den ökade befolkningen kommer medföra att antalet som pendlar genom Danderyd ökar. Ökad pendling över kommungränserna är en trend som speglar de flesta kommuner i Stockholm. Detta innebär att framtida mellankommunalt samarbete blir än mer viktigt, framförallt angående infrastruktur- och kollektivtrafikfrågor.

Om kommunerna norr om Danderyd växer, är det av stor vikt att genomfartstrafiken på E18 inte ökar i samma takt som befolkningen. E18 genom Danderyd är redan idag hårt belastad av buller och partiklar. Danderyd utreder handlingsalternativen för att förbättra miljön runt E18, ett av alternativen är att lägga delar av vägen i en tunnel. En lösning på de miljöproblem som trafiken på E18 medför borde vara ett gemensamt intresse för kommunerna inom Stockholm Nordost menar Danderyds kommun.

Kommentar: Österåkers kommun kommer genom fortsatt nära samarbete med regionala aktörer, inklusive STONO, samt genom exempelvis den nya översiktsplanen och transportstrategier verka för ett ökat hållbart resande i såväl kommunen som regionen.

2.5 Politiska partier

Vid utställningen av förslag till översiktsplan 2040 för Österåkers kommun har av de politiska partierna Roslagspartiet yttrat sig.

2.5.1 Roslagspartiet

Roslagspartiet vill att större vikt ska läggas på utökade parkeringsplatser i kollektivtrafiknära lägen. Partiet vill även att vid nyproduktion av flerfamiljsbostäder skall minst 1 p-plats tillskapas till varje lägenhet.

Roslagspartiet vill att målet med att kommunen ska växa till en befolkning på 70.000–75.000 fram till år 2040 borde tas bort och ersättas med en formulering om försiktig utbyggnad och satsning på en större gästhamn i centralt läge. Att kommunen ska skapa förutsättningar för en stark befolkningsutveckling borde tas bort då det saknar stöd hos befolkningen för en sådan utveckling. De fortsätter med att föreslå att Åkersberga stad ska beskrivas i termer som att Åkersberga centrala delar ska bibehålla sin karaktär och utbyggas försiktigt med bostäder och företagslokaler.

Roslagspartiet vill att formuleringen att Österåker är en attraktiv skärgårdskommun borde tas bort då det saknas en marin infrastruktur i de centrala delarna av kommunen.

Roslagspartiet anser att stycket om att det finns en levande landsbygd och aktiva jord- och skogsbruk i kommunen bör tas bort då det idag endast finns en handfull aktiva jordbruk samt att till 2040 förmodligen inte finns några kvar enligt dem.

Målet att skapa 7000 nya arbetstillfällen i kommunen fram till 2040 anser Roslagspartiet borde tas bort. De anser att det istället bör ersättas med formuleringen: *Näringslivet i Österåker skall utvecklas och målsättningen är att skapa nya arbetstillfällen inom kommunen.* Detta kan möjliggöras genom att kommunen tillhandahåller mark med lämplig lokalisering för nya företag samt för omlokalisering av redan befintliga.

Roslagspartiet vill att Röllingbyleden ska ingå i planen.

Kommentar: Österåkers kommun har ett ansvar i Stockholmsregionen när det gäller bland annat bostadsförsörjning och det finns beslutade mål som översiktsplanen då ska utgå ifrån. Mål avseende befolkningstillväxt togs i samband med politiskt beslut om övergripande inriktning för Översiktsplanen 2040. Översiktsplanen förhåller sig även till de mål för befolkning och arbetstillfällen som anges i STONO:s vision, kommunens näringslivsstrategi samt i regionala planer så som RUF5. En gästhamn i centralt läge föreslås i översiktsplanen utredas och i flera delar av översiktsplanen beskrivs målsättningar kring skärgård

och båtliv. Därutöver har arbetet med ett tematiskt tillägg för kust och skärgård påbörjats samt utredning och planläggning av Kanalstaden pågår.

Översiktsplanen hanterar bl.a. parkeringsfrågorna på en övergripande nivå och anger inte p-normer.

2.6 Föreningar och organisationer

Vid utställningen av förslag till översiktsplan 2040 för Österåkers kommun har följande föreningar och organisationer yttrat sig; Sjöräddningssällskapet, Synskadade Österåker, Ingmarsö Byalag, Trälhavets båtklubb, Naturskyddsföreningen i Österåker och Lantbrukarnas Riksförbund Mälardalen.

2.6.1 Sjöräddningssällskapet

Sjöräddningssällskapet ställer sig positiv till Österåkers kommuns ambition att bli länets mest attraktiva skärgårdskommun. Genom den planering som görs är det rimligt enligt Sjöräddningssällskapet att anta att antalet fritidsbåtar och kommersiella fartyg i kommunen kommer att öka. Det kommer således finnas ett ökat behov av en fungerande sjöräddningsorganisation för att säkerställa tryggheten i kommunen.

Österskärs havsbad utgör en av bryggorna som sjöräddningssällskapet nyttjar och i deras yttranden fastslår de att den nuvarande stationen har sina

begränsningar, kajen är ganska kort och det saknas färskvatten. Det finns heller ingen ramp för att ta upp och sjösätta deras Rescuerunner. Stationsbyggnaden är liten och klarar enbart att inhysa deras materiel och inte lämplig för att kunna driva stationen effektivt. Begränsat antal parkeringsplatser orsakar också problem då andra lokaler måste hittas vid möten och utbildningar.

Översiktsplanen bör fånga upp det växande båtlivet och behovet av en fungerande räddningsstation. Fler båtplatser och gästhamnar skulle göra det enklare för invånare att äga och använda sin båt och fler gästhamnar skulle även locka fler besökare. Sjöräddningssällskapet önskar en stationsanläggning i Österåkers kommun som är bättre anpassad för deras verksamhet och att planeringen för en sådan bör föras in i översiktsplanen.

Kraven för en ny placering av verksamheten är bland annat att platsen ska vara lägligt placerad så att det går lätt att bemanna båtarna med bil, närhet till räddningsområdet. Det behövs en kaj med landström och vatten, en verkstad, garage, personalutrymme samt parkeringsplatser.

I sitt yttrande lämnar Sjöräddningssällskapet förslag på hur deras verksamhet kan utvecklas. En utbyggnad av befintlig station vid Österskär anses lämplig men

svårt att genomföra på grund av ägarförhållanden. Margretelunds reningsverk anses väl möta deras grundkrav om kommunen beslutar att investera i infrastruktur. Här finns redan idag en hamn för räddningstjänstens brandbåt och det skulle också vara lämpligt med andra marina verksamheter där. Sjöräddningssällskapet slår fast att det behövs en utredning för att kunna påbörja en utbyggnad av stationen.

Kommentar: I översiktsplanen anges enbart på övergripande nivå behovet av bryggor och förslag på vilka som ska utredas. Inom ramen för bland annat det påbörjade arbetet med ett tematiskt tillägg för kust och skärgård, samt utredning av marina näringar, utgör yttrandet ett viktigt underlag och Sjöräddningssällskapet kommer att bjudas till dialog.

2.6.2 Synskadade Österåker, SRF Synskadades Riksförbund

Synskadade Österåker lyfter i sitt yttrande att den föreslagna översiktsplanen är bra men att den saknar en social dimension. De äldre och de handikappades situation berörs inte explicit trots att dessa gruppers välfärd och välmående är till mycket stor del beroende av den fysiska planeringen.

Synskadade Österåker vill att kommunen ska göra en socialpsykologisk konsekvensanalys med fokus på de äldre och handikappades situation. En sådan analys skulle generera ny kunskap och som i sin tur generera bättre beslutsunderlag i byggande av det framtida samhället.

Det socialpsykologiska perspektivet bör inkluderas i den fysiska planeringen på flera plan. Arbete, bostäder, digital kommunikation, resande och ekonomi är faktorer där det socialpsykologiska perspektivet bör inkluderas i den fysiska planeringen. Yttrandet avslutas med att i all stadsplanering bör den ideologiska principen vara att inte isolera de äldre i ensamhet och obehövlighet.

Kommentar: Översiktsplanens ambition är att möjliggöra en hållbar utveckling (miljömässig, ekonomisk och social) och har i hållbarhetsbedömningen analyserat konsekvenserna. Att i detta skede, inför antagande, genomföra ytterligare analyser är dock inte möjligt. Inför framtida uppdateringar av planen görs ny bedömning avseende behov av djupare analyser för att säkerställa en tillfredställande hantering av detta perspektiv. Det är även något att beakta vid kommande planläggningar.

2.6.3 Ingmarsö Byalag

Ingmarsö byalag efterfrågar i sitt yttrande en samhällsservice på ön i samma nivå och kvalitet som resten av kommunen. De menar att Ingmarsö som kärnö betyder just att utvecklingsmöjligheterna på ön ska vara likställd som den på andra platser i kommunen.

En bättre kommunikation för att möjliggöra en arbetspendling både mot fastlandet men även mot andra öar efterfrågas. Vidare ser Ingmarsö byalag vikten med en samordning av transporter av gods och varor till och från näringsidkare. Här refererar byalaget till en modell kallad ”Ringarna på vattnet”.

Ingmarsö byalag lyfter i sitt yttrande vikten av att skapa källsorteringsmöjligheter på ön, däribland för livsmedelsaffären. Det ska finnas samma möjlighet till källsortering som på fastlandet. De efterfrågar en modern sop- och avfallshantering på Ingmarsö. Det menar att det miljöarbete som kommunen arbetar med även måste tillämpas på Ingmarsö.

Vidare pekas en fungerande skol-/barnomsorg samt sjukvård med möjlighet till hembesök ut som viktiga aspekter gällande skapandet av en samhällsservice med samma nivå och kvalitet som resten av kommunen.

Det måste finnas möjlighet att bygga och utveckla en hamn för arbetsbåtar för den stora rederinäringen

och hantverkarna på ön. Vidare efterfrågar Ingmarsö byalag underhåll av helikopterplattan.

Gällande VA-plan och vilket stöd som kan ges till fastighetsägare, efterfrågar Ingmarsö byalag ett de krav som ställs utgår från forskningsbaserad kunskap om omhändertagande av grävatten.

Utveckling

Det rörliga friluftslivet förutsätts öka, detta medför ett ökat behov av tjänster vilket i sin tur kräver fler bofasta öbor sysselsatta i servicenäringar skriver Ingmarsö byalag. De efterfrågar ett strukturerat arbete från kommunen beträffande naturvård, tillsyn, information, toaletter och sophantering. Dessa faktorer behöver utvecklas i takt med ett ökat antal besökare på ön.

Ett öppet kulturlandskap bidrar till attraktion för det rörliga friluftslivet och utgör en del av öns kännetecken. Ingmarsö byalag värnar om deras öppna landskap och ett aktivt fortsatt stöd i Stiftelsen Norrgård & Skola behövs för att förvalta och utveckla kulturlandskapet.

Bostäder

Det måste skapas möjlighet att bygga bostäder på ön. Den fastboende befolkningen på Ingmarsö har hög medelålder och för att utvecklingen inte ska stagnera måste det finnas möjlighet för unga familjer att bosätta sig. Bostadsproblemet är akut och Ingmarsö

byalag menar att det måste bli möjligt att bygga nya bostäder redan nu och inte om flera år. Det går inte missa det viktigaste i utvecklingen av kärnön, nämligen intresset för att bo och arbeta på Ingmarsö.

Planering av bostadsbyggnad bör göras i skogsområden i anslutning till öns större vägar och inte på uppodlad mark eller betesmark. Det är också viktigt menar Ingmarsö byalag att värna de öppna ytorna där kontakt med vikar och vatten finns på ön. Behov av hyresbostäder för att underlätta utflyttning till ön behövs också.

Översiktsplanens kartbild

Ingmarsö byalag noterar att norra bryggan på Ingmarsö är utpekad som en lokal knutpunkt. Faktum är dock att de flesta transporter sker från den södra bryggan och det är där service som restaurang, gästhamn och affär finns.

Ingmarsö Byalag avslutar sitt yttrande med att säga att de ser fram emot ett fortsatt arbete med översiktsplanen samt det tematiska tillägget kust och skärgård.

Kommentar: Det pågår ett flertal projekt på Ingmarsö tillsammans med kommunen m.fl. avseende avfallshantering, gästbrygga m.m. och projekt väntas fortsätta ske löpande. Översiktsplanen beskriver övergripande riktlinjer för Ingmarsö och några ändringar bedöms ej behövas för att skapa förutsättningar för ovanstående.

Inom ramen för det tematiska tillägget för kust och skärgård kommer fortsatta dialoger kring öns utveckling att ske, och detta yttrande är ett värdefullt underlag för projektet. Ett mer samlat grepp om Ingmarsös utveckling föreslås tas inom period 2 (se genomförandestrategi). Vid konkreta frågor om möjligt bostadsbyggande tas kontakt med kommunens bygglovsenhet eller planeringsenheter.

- Den lokala knutpunkten placeras tydligare i anslutning till den södra bryggan.
- Transportsambandet justeras så att det går mitt över ön och varken ansluter till norra eller södra bryggan, eftersom dessa bryggor har olika funktioner och syftet är att schematiskt visa på kopplingen mellan fastlandet och Ingmarsö/Husarö.

2.6.4 Trälhavets båtklubb

Trälhavets båtklubb ser ett ökat behov av båtplatser i och med den prognostiserade befolkningsökningen i kommunen till 2040. Idag är det lång kö till att få en båtplats, de har idag tre hamnar och ett varv utan expansionsmöjligheter. Hållbar utveckling för båtlivet nämns knappast med ett enda ord i översiktsplanen menar Trälhavets båtklubb. Var ska de nya medborgarna förvara sina båtar?

Margretelunds reningsverk ses som en möjlig placering och om kommunen kan utöka markförvärvet med mark från Margretelunds Slotts ägare så utvecklas möjligheten till ett expansionsområde för båtlivet. Området kan då kompletteras med ställplats (sommartid) för den växande husbilsturismen, restauranger och fina promenadstråk. Utan markförvärv innebär denna lokalisering ingen expansionsmöjlighet, det vill säga att inga fler båtar får plats.

Trälhavets båtklubb anser att Michaela Fletcher och Mathias Lindows uttalande om att Trälhavets båtklubb anses vara kvar på nuvarande plats bör föras in i översiktsplanen.

Trälhavets båtklubb är beredd att i samråd med Österåkers kommun skapa en attraktiv hamnmiljö runt deras bryggor och varvsområde på Runö.

Trälhavets båtklubb yrkar således på att översiktsplanen kompletteras med nulägesbeskrivning och analys av tillkommande utrymmen för båtlivets behov av varv, hamnar och service. Vidare yrkar föreningen att deras nuvarande varvsområde ritas in i kommande detaljplaner och skrivs in i översiktsplanen. Slutligen yrkar föreningen att Trälhavshamnen öronmärks som Österåkers kommuns expansionsutrymme för en del av den växande antalet fritidsbåtar som kan förväntas tillkomma under planperioden.

Kommentar: Översiktsplanen har inte den detaljeringsnivå som TBK efterfrågar. Då det krävs omfattande dialog och utredningar avseende kommunens skärgårdsfrågor, så som båtplatser och förvaringsmöjligheter, behöver det utredas separat. Det sker genom det pågående arbetet med ett tematiskt tillägg, utredning av marina näringar, projektet Kanalstaden m.m. Kommunen har löpande dialog med TBK samt har i översiktsplanen uttryckt sin viljeinriktning och betydelsen avseende skärgårdsfrågor, på en övergripande nivå.

2.6.5 Naturskyddsföreningen i Österåker (NÖF)

Naturskyddsföreningen ser positivt på att översiktsplanen i denna version pekar ut och specificerar viktiga vattenstråk samt att kommunen tar cykelbanor på allvar.

Strandskydd

Strandnära områden pekas ut som hänsynsområden, det framgår dock inte vilken slags hänsyn som ska tas. Utställningsförslaget nämner också vikten av att kunna upphäva strandskyddet, men diskuterar inte dess nuvarande utsträckning eller strategier för dess bevarande i närheten av tätorten.

Naturskyddsföreningen efterfrågar en karta med markering av de stränder i kommunen som faktiskt inte endast är skyddade i lagens mening utan även

obebyggda och/eller allemansrättsligt tillgängliga för medborgarna. Av demokratiska skäl hoppas Naturskyddsföreningen i Österåker att de kan se en specificerad kartläggning av de strandnära områden som är skyddade för djur- och växtliv och/eller allemansrättsligt tillgängliga i översiktsplanen eller i det utlovade tematiska tillägget för kust och skärgård.

För att förverkliga kommunens vision om att bli länets mest attraktiva skärgårdskommun, så krävs det strategiska och långsiktiga prioriteringar. Exempelvis måste allmänrättslig tillgång till stränder prioriteras.

Kommentar:

- Hänvisning till länsstyrelsen angående aktuellt material om strandskydd läggs till i en faktaruta I övrigt gäller strandskyddslagstiftningen. I det tematiska tillägget för kust och skärgård kommer bland annat kustområden utredas vidare.

Jordbruksmark

Föreningen noterar en konflikt mellan intressena jordbruksmark och bostadsbyggande. Kommunen säger att i vissa områden måste bostadsbyggandet prioriteras högre än jordbruksmarken. Naturskyddsföreningen i Österåker är rädd för att Sverige behöver all sin jordbruksmark i framtiden för matproduktion och anser att jordbruksmarken bör få en högre prioritering inom hållbarhetskalkylen.

Föreningen noterar även att Ekologigruppen bedömer att det finns stora negativa konsekvenser för ekosystemtjänster vid bebyggelse av tätortsnära jordbruksmark.

Kommentar: Motiveringar till ställningstaganden avseende jordbruk och bostadsbyggande görs i översiktsplanen och ingen ändring föreslås. Dock avses strategier för landsbygdsutvecklingen tas fram och jordbruksfrågorna i kommunen kommer då utredas närmare.

Svaga samband

Visualiseringen av de svaga sambanden i hänsynskartan naturmiljö uppfattas som positivt. Dock anser föreningen att detta inte stärker dem, en förstärkning är i högsta grad önskvärd.

Kommentar: Översiktsplanens riktlinjer bedöms ge stöd för hållbar utveckling av svaga samband, och de risker som belyses avses hanteras vid bland annat kommande utredningar av berörda utredningsområden.

Östanå, Wira, Roslags-Kulla

Naturskyddsföreningen fastslår att vid en aktualitetsprövning av Östanå, Wira och Roslags-Kulla måste hänsyn tas till ESKO-rapporten om känsliga ekologiska områden.

Kommentar: Noterat.

Karsvreta

Viktigt att gränser för Karsvreta naturreservat sätts innan omkringliggande detaljplaner sätts. Detta för att säkerställa att naturreservatet får en livskraftig yta och inte naggas i kanterna.

Kommentar: Projekten drivs parallellt.

Utredningsområden

Vid utredning ska naturligtvis hänsyn tas till den eventuella bebyggelsens påverkan på miljön.

Rosenkälla

Flera aktörer samt Ekologigruppen har uttalat sig negativt om en utveckling av Rosenkälla av olika anledningar. En utveckling av området skulle innebära negativa konsekvenser för naturen i form av en bruten regional grönstruktur samt att en utveckling där skulle påverka den lokala ekonomin med en försvagning av handeln i Åkersberga stadskärna. Vid revidering av den gällande detaljplanen för Rosenkälla anser föreningen att resultatet bör visa på en mycket begränsad bebyggelse i området.

Stava syd

De talrika invändningarna mot bebyggelsen vid Rosenkälla gäller också för Stava Syd.

Täljövikens sydvästra sida

Lona-projektet utvecklar planer för restaurering av strandängen och Naturskyddsföreningen i Österåker antar att det innebär att bebyggelse här inte är aktuellt. Framtida utredning bör notera att det är vid denna sida av viken som realistiska möjligheter finns för att återfå häckande fåglar. Naturskyddsföreningen föreslår att det på sikt upprättas ett naturreservat på de restaurerade strandängarna.

Utredningsområdet mellan Täljö och Svinninge

Naturskyddsföreningen i Österåker noterar kommunens avsikt att bygga ihop Täljö och Svinninge och samtidigt bevara Träskmossen/Vitmossen. Det föreslagna tätortsnära grönområdet Träskmossen/Vitmossen ligger granne till utredningsområdet. Kommunen måste vara försiktig med att dra gränsen mellan grönområdet och eventuell bebyggelse så att grönområdet förblir livskraftigt och så mycket som möjligt av de speciella biotoperna där bevaras.

Ullna gård

Området ligger nära ett av kommunen utpekade på hänsynskartan för natur som ett svagt samband i den regionala gröstrukturen. Vid framtida utredning över lämplighet att utveckla området måste detta ges en hög prioritet.

Kommentar: Utredning av Rosenkälla utgår ifrån den laga kraftvunnen detaljplanen och avser komplettering med bl.a. bostäder, arbetsplatser och service. Risker för konsekvenserna ska hanteras vid planläggning så att översiktsplanens riktlinjer följs och konsekvenserna kan begränsas. Detsamma gäller Stava syd, se även kommentar på Täby kommuns yttrande samt motiveringar till utveckling av Stava syd i översiktsplanens olika avsnitt (bl.a. behovet av ytor för näringslivet och ny vägkoppling). Angående utredningsområdena mellan Täljö och Svinninge samt Ullna gård är synpunkterna noterade och bedöms vara tillräckligt belysta i översiktsplanen.

Övrigt

Tätortsnära skogar måste skyddas och bevaras till storlek och karaktär.

Slutligen påpekar Naturskyddsföreningen att deras yttranden hålls inom den ram som har satts och att planen egentligen är helt orealistisk. Föreningen anser att översiktsplanen inte tar hänsyn till klimatförändringarna och lyfter inte de åtgärder

som behövs för att lindra konsekvenserna av dessa. Första prioriteringen skulle vara drastiskt minskad konsumtion av energi och varor och bevarande av alla möjligheter att närodla livsmedel, när stora delar av Sydeuropa 2040 har blivit öknar. Världen kommer att vara mycket annorlunda år 2040; det gäller att i tid rädda det som räddas kan.

Kommentar: Noterat.

2.6.6 Lantbrukarnas Riksförbund Mälardalen (LRF)

LRF påpekar vikten av att översiktsplaneringen noga väger in lantbrukets intressen, för att tillgodose kulturhistoriska värden, livsmedelsproduktion, attraktiva rekreativmöjligheter, bioenergi och tillgång till ekosystemtjänster. I Österåkers kommuns förslag till översiktsplan återkommer begreppen jordbruk samt ekosystemtjänster i texten, men ingen strategi eller policy nämns.

Ett välfungerade skydd för mark- och äganderätt

I takt med tätorten har expanderat och kommuninvånarna sökt rekreation i tätortsnära marker har konflikter uppstått med markägare som har fått skador på sina växande grödor, fält och skog. Utövandet av allemansrätten får inte medföra negativa konsekvenser för landsbygdens företagande och boende.

Rekreation och produktionsvärde av jord- och skogsmark

Att låta bebyggelsen i Österåker utvecklas i de så kallade utvecklingsområden ser LRF som positivt. Det innebär dock att fler människor kommer att söka rekreation och friluftsliv på marker som primärt används för jord- och skogsbruk. Ingen fara med det om det faller under allemansrättens grundläggande direktiv om att visa hänsyn och inte orsaka skador under sina besök. Har kommunen möjlighet på något sätt informera utövare av friluftsliv om att allemansrätten också kräver ett ansvar?

LRF uppfattar att kommunen gör följande prioritering av jord- och skogsmarks användning:

1. rekreationsytor
2. kulturvärden och biologisk mångfald
3. mark för produktion av närproducerade livsmedel, biobränslen, ekosystemtjänster mm.

LRF anser att prioriteringsordningen bör vändas och att kommunen bör ta med sig synsättet att det är vi företagare som lever på markens långsiktiga produktionsförmåga som bidrar till att skapa möjligheter till rekreation och skapande av kulturvärden och biologisk mångfald. Vidare ser LRF med förvåning att kommunen har dragit slutsatsen att nedlagd jordbruksmark skulle kunna innebära minskade läckage av näringsämnen till Östersjön.

Faktum är att jordbruksmarken i Österåkers kommun består i stor del av vallar (åkrar med gräs för djurfoder) som snarare binder näring och minskar läckage i vattnet.

Inventering av jordbruks- och betesmark

LRF vill att Österåkers kommun ska inventera och klassa åker- och betesmarken inom kommunen för att få ett informationsunderlag över vilka åkermarker som skall omfattas av ett exploateringsförbud. Det är viktigt att markägare som driver verksamhet inom de areella näringarna har möjlighet att på bästa sätt nyttja sin mark, för att kunna upprätthålla ett hållbart lantbruksföretagande.

Kommentar: I översiktsplanen finns ett flertal strategier och riktlinjer för jordbruk och ekosystemtjänster. Det finns även med som kommande aktiviteter att arbeta vidare med (gällande ekosystemtjänster samt landsbygdsutveckling). I dessa sammanhang kan det även då bli aktuellt med inventeringar av mark m.m. På kommunens hemsida finns det information om allemansrätten.

Läckaget av närsalter från många av kommunens tätortsnära jordbruksmarker är relativt lågt, då en stor andel av dessa marker brukas som vallodling utan årlig plöjning (dock med inslag av kvävefixerande vallväxter). Om delar av dessa tas i anspråk för

stadsutveckling, finns teoretiskt en möjlighet att minska läckage om marken omförs till parkmark med permanent vegetation utan gödsling. Sannolikt kommer dock en stor del av marken bli bebyggd med byggnader, trafikytor m.m. som också kommer att bidra med närsalter till dagvattnet. I det fall stadsutvecklingen berör jordbruksmark som brukas som vall utan årlig plöjning, är det därför inte sannolikt att utvecklingen kan bidra till någon signifikant minskad övergödning.

- Texten under utvärdering av miljömålet utvecklas: *Ingen övergödning* - En tätortsutveckling med ökade dagvattenflöden som konsekvens skulle kunna belasta vattenmiljön med närsalter. Riktlinjer i planen föreskriver dock att dagvattenlösningar ska planeras på översiktlig nivå, vilket innebär att fungerande lösningar kan uppnås innan stora låsningar i markanvändningen sker. Översiktsplanen skulle också potentiellt kunna få positiva konsekvenser om den kan bidra med att hushåll längs kusten och i skärgården kan anslutas till hållbara VA-lösningar som i sin tur skulle kunna minska belastningen av närsalter till Östersjön. Förslaget kan i så fall verka i miljömålets riktning.

2.7 Företag

Vid utställningen av förslag till översiktsplan 2040 för Österåkers kommun har följande yttrat sig: E.on, Smilebutiken, Marina Gruppen i Österåker och Dyvik Marina.

2.7.1 E.on

E.on är av uppfattningen att det vore positivt för översiktsplanen och dess funktion som planeringsunderlag om den gav en tydligare bild av hur infrastrukturen avseende elnät och fjärrvärmenät är utbyggda i kommunen och vilken roll dessa infrastrukturer fyller i omställningen till hållbar energiförsörjning.

E.on vill tillägga till översiktsplanen att de önskar trygga området vid transformatorstationen i Täljö på fastighet Näs 7:1 för kommande utbyggnad. Vidare vill E.on nämna att även Vattenfall har behov av plats norr om stationen för att möjliggöra sin utbyggnad.

Gällande tidsperspektivet vill E.on förtydliga att årtalet 2040 inte är korrekt gällande hållbar energiförsörjning. Redan 2023 kommer E.on ha möjlighet att försörja kommunen med 100 % förnybar och återvunnen energi. Vid utbyggnad av kommunen behöver E.on därför öka sin produktion av förnybar och återvunnen energi. Detta görs lämpligen genom en ökning av den hållbara värmeproduktionen i Åkersberga helst redan under

period 1. E.on önskar att detta förs in som en aktivitet i genomförandestrategin.

Kommentar:

- Under Teknisk försörjning läggs en aktivitet till ”Ta fram en energiplan” och tills vidare bedöms nuvarande formuleringar kring energi lämpligen stå kvar.

2.7.2 Smilebutiken

Företagaren för Smilebutiken frågar i sitt yttrande vart alla befintliga företag ska ta vägen om bostäder ska byggas på Sågvägen och i centralorten? Företagaren fortsätter med att ifrågasätta hur kommunen arbetar för att få plats med 4 000-4 500 arbetsplatser när de inte har plats för de befintliga. Som hyresgäst så innebär en flytt av företaget endast en kostnad. Det behöver ett förtydligande var ny företagsmark ska ligga. Brännbacken ses inte som ett alternativ då kundbasen finns i centrala Åkersberga.

Kommentar: Se avsnittet Näringsliv där bland annat nya utredningsområden föreslås, samt avsnitten om bebyggelseutveckling och utvecklingsområden där bland annat utvecklingen av Åkersbergas centrala delar beskrivs. Ny mark för företagare behöver tillskapas för att möjliggöra målen om fler arbetstillfällen.

Utvecklingen av Sågvägen avses hanteras inom projektet Kanalstaden och kommande detaljplaneläggning.

2017 togs beslut om en näringslivsstrategi för kommunen. I aktiviteter att arbeta vidare föreslås även bl.a. handelspolicy och handelsutredning tas fram.

2.7.3 Marina Gruppen i Österåker

Marina Gruppen i Österåker består av ett antal företag och organisationer inom den marina sektorn. Gruppen anser att rejäla satsningar behöver göras för att kommunens vision ska bli verklighet. Nedan sammanfattas de huvudsakliga synpunkterna:

- Kommuninvånarna inte är nöjda med dagen **infrastruktur**. Det är inte rimligt med så långa köer, det påverkar närmiljön negativt. Hur ska väg 276 förbättras?
- Översiktsplanen visar på en stor befolkningssökning till 2040, bilresandet kommer inte att minska som översiktsplanen säger. Gruppen förstår inte varför kommunen slår fast att vara en ”cykelkommun”. Att människor ska använda cykel för sina resor inom och till närliggande kommuner anser gruppen är helt orealistiskt.
- Marina Gruppen ser positivt på kommunens ambition att öka antalet som åker kollektivtrafik, dock bor majoriteten för långt bort för att nyttja

den möjligheten menar gruppen. Gruppen frågar sig hur kapaciteten på Roslagabanan kommer att se ut då hela regionen kommer att växa i invånarantal.

- Att åka kollektivt förutsätter infartsparkeringar i tillräcklig omfattning och placerade på attraktiva platser.
- Infartsparkeringen vid Kulla vägskäl behöver byggas ut för att möta den framtida befolkningstillväxten.
- Översiktsplanen säger att Österåker är en ”entreprenörskommun”. Gruppen ifrågasätter detta och undrar hur en entreprenör ska kunna verka utan sin bil.
- Den marina gruppen föreslår en ökad satsning på infrastrukturen till exempel en ringled runt Åkersberga för att avlasta väg 276. Om Stava Syd blir till föreslår gruppen en viadukt byggs vid Sjöberg så att kommunen får en planskild korsning med en anslutning upp mot Stava Syd. En undersökning om en ny vägsträckning mellan de centrala delarna av kommunen till Rydbo med vidare koppling till Vaxholmsvägen så att bebyggelsen vid Roslagsbanan får goda kommunikationer borde göras, kanske en rondell vid Rydboavfarten?
- Trafiken på Sågvägen är redan idag tät och den har ej kapacitet för den trafik mot Österskär som blir följderna av den föreslagna tunneln under

Roslagsbanan. Den marina gruppen ger förslag på alternativa lösningar.

- **Marinorna** i kommunen bör få all tänkbar hjälp att expandera så att fler båtplatser kan skapas. Ett marint nav vid Trälhavshamnen föreslås utredas. Kommunen som redan äger mark vid reningsverket i Margretelund föreslås undersöka möjligheten att köpa Margretelunds slott. Andra platser som är tänkbara är Isättravik/Skärgårdsstad, Skeppsdal samt Östanå.
- Sjösättningsrampen vid TBK omnämns i yttrandet och ny ramp föreslås.
- Den marina gruppen har hört med glädje att kommunikationerna mellan Ingmarsö och Husarö fungerar betydligt bättre idag än för ett par år sedan. Med en Trälhavshamn skulle en resa från Ingmarsö kunna ske på ca en timme ända till Åkersberga centrum.
- Kommunen måste verka för att Waxholmsbolaget ombesörjer transporter med s.k. farligt gods under vintern. Gruppen ger exempel på ytterligare frågor när det gäller transporter vintertid som behöver lyftas.
- Då **strandkyddslagen** är i vägen för skärgårdens entreprenörer begär gruppen att kommunen ska verka för att lagen ändras från att avse redan ianspråktagen mark till endast orörd mark.
- **Hur ska kommunen planera för att skapa ett blomstrande näringsliv i kommunen?** Gruppen är positiv mot fokusering av bebyggelse västerut längs Roslagsbanan men ser fortfarande att

många bostäder planeras öster om Åkersberga vilket skulle förvärra en redan ansträngd trafiksituation.

- Det finns inte några planer för näringslivet i centrum i översiktsplanen utan handel och sällansköphandel premieras.
- Kommun bör istället satsa på industriverksamhet, gärna av hightech karaktär med möjlighet till ökat arbetskraftsbehov.
- Gruppen ser i övrigt väldigt positivt att översiktsplanen lyfter vikten med tät dialog mellan kommunen och näringslivet.
- Den marina gruppen i Österåker kräver att kommunen ökar takten med VA-utbyggnaden och föreslår sjöledning istället för tunnel till Käppala p.g.a. kostnader. Dyviks marina har till exempel ett stort behov av vatten och avlopp för att verksamheten skall kunna bedrivas effektivt och miljövänligt.
- Istället för Roslagsbanan genom tunnel till city föreslås överdäckning av spårområdet vid Östra station för nya bostäder. Till exempel en förlängd tunnelbana till Täby och/eller en Roslagsbana till Arlanda förespråkas.
- Vidare efterlyses kostnadsberäkning av utbyggnaden, allt behöver dubblas för att 75 000 invånare ska ha tillgång till service.

Kommentar: Den marina gruppens yttrande avser såväl sådant som rör översiktsplanen som sådant

som inte gör det. Bland annat hanteras vissa frågor i andra projekt och sammanhang, i t.ex. detaljplaner, vägplaner, Sverigeförhandlingen, Käppalaprojektet m.m. Det som särskilt berör översiktsplanen kommenteras nedan.

Översiktsplanen bedöms genom sitt innehåll och förslag på kommande aktiviteter vara genomförbar, se bl.a. hållbarhetsbedömning och genomförandestrategin. Planen avses även följas upp med en samhällsekonomisk analys.

Översiktsplanen anger bl.a. övergripande strategier för att nå vision och mål. När det gäller konkreta infrastrukturåtgärder utreds dessa inom ramen för andra projekt, t.ex. pågår just nu arbete med en åtgärdsvalsstudie (ÅVS) för väg 276. I transportstrategin beskrivs närmare strategierna för transporter. Viktigt att nämna är att vi har mål som vi måste förhålla oss till, t.ex. avseende koldioxidutsläpp, och då måste vi liksom alla andra kommuner arbeta för ett hållbart resande. Vad gäller cykel efterfrågas det hos medborgare regionala cykelstråk och kommunen delar uppfattningen om behov och nytta av att tillskapa sådana.

Roslagsbanans kapacitet behöver kompletteras ytterligare med ett starkare nät av regional busstrafik och lokal busstrafik. I ett fortsatt arbete med Trafikförvaltningen och även i kommande

kollektivtrafikplan behöver ett mer effektivt linjenät ses över.

I en parkeringsplan som ska tas fram kommer en utredning om behov av infartsparkeringar att göras.

Avseende platser för marina näringar, se kommentar på Trälhavets båtklubb yttrande.

En ny VA-plan planeras att antas under året, och den föreslås följas upp av en genomförandestrategi. Att VA-utbyggnaden kopplas till planerna för bebyggelseutbyggnad bekräftas i både översiktsplanen och VA-planen.

Översiktsplanen beskriver visioner, målbilder och strategier för näringslivet både geografiskt (i Åkersberga stad samt i andra delar av kommunen) samt för näringslivets olika branscher. 2017 togs beslut om en näringslivsstrategi för kommunen. I aktiviteter att arbeta vidare föreslås bland annat handelspolicy och handelsutredning tas fram.

2.7.4 Dyvik Marina

Arbetet som kommunen gör för att verka för en minskad färjetrafik upplevs som positivt men Dyvik Marina lyfter tre faktorer som färjetrafiken leder till. Erosion och hur de påverkar kommunens känsliga stränder, avfällning antifoulingfärg som samlas i

sedimenten i kommunens vattenmiljöer samt de avgaser som dessa fordon släpper ifrån sig.

En väl genomförd miljökonsekvensutredning beträffande sjötrafiken skulle även belysa färjetrafikens väg genom skärgården nu är avsevärt längre än nödvändigt.

Kommentar: Noterat.

2.8 Fastighetsägare

Vid samrådet av förslag till översiktsplan 2040 för Österåkers kommun har följande fastighetsägare yttrat sig; Wasatornet AB Rydboholms Gård, Ättarö 1:218 och Ättarö 1:3 och 1:4.

2.8.1 Wasatornet AB, Rydboholms Gård Regionala cykelstråk längs Roslagsbanan

Wasatornet AB motsätter sig utvecklingen av ett cykelstråk längs Roslagsbanan inom Rydbyholm 2:1's marker. Anledningen är att kommunen inte kan redovisa hur en trygg miljö för nyttjarna kan skapas samt vilka konsekvenser en sådan utbyggnad skulle ha på naturen. De anser också att det även kan finnas en risk för olovlig körning med motorcykel samt dumpning av både mindre avfall och farligt avfall. Vidare konstaterar Wasatornet AB att vid den nu pågående utbyggnaden av en GC-förbindelse längs Svinningevägen till Kulla vägskäl som förövrigt inte

nämns i översiktsplanen så blir förbindelsen Täljö-Rydbo mindre viktig.

Kommentar: I översiktsplanen ges förslag på projekt och det är inom ramen för de enskilda projekten som frågeställningar av detta slag hanteras. Kopplingen längs Svinningevägen till Kulla Vägskäl bedöms fylla en viktig funktion för cykling lokalt, däremot ersätter den inte det utpekade regionala stråket. Ett regionalt cykelstråk måste vara gent och det snabbaste alternativet för att konkurrera mot bilen och möjliggöra arbetspendling till och från kommunen.

Säby ängar

Wasatornet AB önskar ett kompletterande av texten Natur/Skog, där man tydliggör hur man tänkt förbättra tillgängligheten av naturen för allmänheten i området. De ser positivt på en formulering som medger att i framtiden eventuellt kunna skapa en naturpark som tillgängliggör området för friluftsliv och besökare med verksamheter så som uthyrning av mindre fritidshus och camping med tillhörande funktioner.

Kommentar: Då benämningen Natur/Skog avser olika området i kommunen blir det svårt att ge en generell beskrivning av hur tillgängligheten kan förbättras. Utöver det som nämns under Rekreation-, kultur, natur- och vattenmiljö så kommer frågor avseende t.ex. tillgänglighet att behandlas vid eventuell kommande projekt.

Blå leden

Att blå leden går igenom Rosenkälla är felaktigt, den utgick år 2017.

Kommentar: Då den blå leden sträcker sig utanför Rydboholm 2:1 och har ett stort värde bedöms det vara värt att nämna den men kopplingen till Rosenkälla tas bort:

- I beskrivningen av Rosenkälla och Rosenkälla syd tas blå leden bort.

Ullna Gård

Wasatornet AB ställer sig frågande till formuleringen att analyser av spridningssamband ska ingå i utredningsarbetet för planerna under Ullna gård då det är ett vanligt tillvägagångsätt och de anser därmed att texten likväl kan utgå då den ändå gäller för samtliga framtida planer.

Kommentar: Kommunen delar åsikten om att det ingår i ordinarie förfarande att utreda konsekvenser. Dock har detta förtydligande gjorts som svar på inkomna synpunkter som ifrågasätter lämpligheten med utveckling av området.

Rydbo

Wasatornet AB önskar ett förtydligande gällande exploatering inom Rydbo. Området norr om Rydbo station föreslås utredas för bostadsbebyggelse i

ett senare skede, då det är främst söder och öster om stationen som exploatering önskas i första skedet. Vidare vill Wasatornet AB framföra att den bebyggelse som har diskuterats norr om stationen handlar endast om ett mindre område i direkt anslutning till Rydbo Station.

Kommentar: Rydbo ligger inom period 2 i genomförandestrategin. Vid utredning av området kommer frågor om avgränsning av utvecklingsområden samt lämplig markanvändning behandlas.

Stationsnära lägen

Gällande vägledning punkt 5, på sidan 57 önskas en text som även medger andra typer av verksamheter så som inslag av idrott och servicefunktioner och inte bara bostäder och arbetsplatser.

Kommentar:

- Synpunkten beaktas och vägledningen skrivs om till ”I Roslagsbanans stationslägen är det önskvärt med en blandning av funktioner, t.ex. bostäder, arbetsplatser, utbildning, fritid samt service.

Tågdepå längs Roslagsbanan

Wasatornet önskar ett förtydligande av markeringen ”hänsynsområde för Roslagsbanan” och den framtida lokaliseringen för en ny depå, något som Wasatornet AB förutsätter ej berör Rydboholm 2:1

Kommentar: Då Roslagsbanan är ett riksintresse behöver hänsyn tas till detta vid en utveckling av intilliggande områden. Landstinget har även informerat om behov av en ny depå. I översiktsplanen anges ett hänsynsområde för Roslagsbanan som innebär att tillgängligheten och utvecklingen av riksintresset ska säkerställas vid bebyggelseutveckling i stationsnära lägen. I planen anges även som aktivitet att kommunen ska delta i landstingets arbete med att ta fram lokaliseringsstudie för ny depå.

2.8.2 Ättarö 1:218

Fastighetsägarna beskriver i sitt yttrande ambitionen att bebygga ovannämnd fastighet med 150 tomter i linje med ett projekt benämnt Roslagsbyn. 2015 lämnades ett negativt planbesked för fastigheten. Kommunen uttryckte sig samtidigt enligt fastighetsägarna positiva mot en eventuell framtida bostadsbebyggelse i kommunen. Fastighetsägarna noterar således i förslaget till ny översiktsplan att området där den berörda fastigheten ligger pekas ut som ett friluftsområde. Detta skulle innebära ett hinder för att detaljplanera Ättarö 1:218. Fastighetsägarna vill därför framföra synpunkten att området istället bör pekas ut som en möjlig plats för bostadsutveckling.

En utveckling i området skulle innebära att naturområdet skulle bli mer tillgänglighet samt öppna upp möjligheten för en ny förskola. Fastigheten ligger i det område som benämns Brevik, Lervik och Flaxenvik, ett område som översiktsplanen pekat ut som lämplig för mindre tät bebyggelse. Utvecklingen av tomten menar fastighetsägarna skulle gå i linje med detta då utvecklingen ämnar huvudsak småhus. Fastighetsägarna vill i sitt yttrande framföra att området Ättarö 1:218 lämpar sig väl för bostäder och att en nu översiktsplan för Österåkers kommun bör möjliggöra bostadsutveckling på platsen.

Kommentar: I översiktsplanen beskrivs förnyelseområdet Brevik, Lervik och Flaxenvik att det föreslås planläggas, och förtätning och möjlig exploatering utredas. Förutsättningarna för permanentbebyggelse kan öka genom infrastrukturåtgärder och anslutning till allmänt VA. Det är i detta sammanhang som ny bedömning av Roslagsbyn föreslås tas. Det stämmer dock att området bedöms ha värden för friluftslivet samt utgör del av ett spridningssamband vilket behöver tas i beaktande vid utredning av detta område.

2.8.3 Ättarö 1:3, 1:4

Delägaren av fastigheterna Ättarö 1:3 och Ättarö 1:4 lyfter i sitt yttrande att större delen av fastigheterna fortfarande bör planläggas som ”halvtät bebyggelse”. Vidare anser delägaren att gränsdragningen mot grönområdet verkar vara godtyckligt dragen över de berörda områdena. Gränsen mot grönområdena borde istället gå 700-900 meter från och parallellt med Margeretelundsvägen, för att möta standarden för maxavstånd till kollektivtrafik och ny bebyggelse.

Området nedan gränsen mot grönområdet bör markeras som halvtät snarare än mindre tät bebyggelse. Detta för att det finns en detaljplan för Valsjöskogen som kan kopieras för en enhetlig bebyggelseutveckling. Där kan halvtät bebyggelse kombineras med stora insprängda grönytor.

Området saknar idag fritidshus och handlar således inte om en förtätning och uppgradering av fritidsbebyggelse som är typiskt för områden med mindre tät bebyggelse. Den befintliga bebyggelsen på fastigheterna var och är tidigare permanentbostäder.

Gränsdragning och bebyggelsestäthet kan justeras när kommande översiktsplanering för Lervik, Flaxenvik

men det bör inte förhindra att föreliggande planförslag justeras så att det motsvarar logiska gränser och exploateringsnivåer.

Storstockholm expanderar och delägaren tror och tycker att denna mark skulle kunna utgöra en del av denna utveckling inom planperioden.

Kommentar: Del av Ättarö 1:3 ingår i programmet Östra Margretelund medan Ättarö 1:4 ligger utanför programområdet. Vid t.ex. fortsatt genomförande av planprogrammet genom nya detaljplaner eller vid kommande arbete med fördjupad översiktsplan för Brevik-Levik-Flaxenvik kommer gränsdragningar och lämplig utveckling/användning att utredas vidare. Även bl.a. allmänna intressen inom området och hur dessa kan beaktas ska utredas. Ingen ändring i översiktsplanen föreslås i detta skede.

2.9 Privatpersoner

Vid utställningen av förslag till översiktsplan 2040 för Österåkers kommun har synpunkter från privatpersoner inkommit via brev, e-post och webbforum. Dessa har sammanställts i tabellform nedan och lyfter de mest frekventa åsikterna per ämne.

I. Bebyggelse

Tätare bebyggelse i centrala Åkersberga ifrågasätts. Det finns en oro att en tätare bebyggelse skulle leda till en försämrad levnadskvalitet för de som redan bor i området.

Olämpligheten av placeringen av en förskola i Täljö påpekas.

Ett upphävande av vägreservatet Röllingbyleden skulle leda till att värdefull mark frigörs för t.ex. bostadsändamål.

Oro över hur Valsjön påverkas av dagvattnet från den nya bebyggelsen ovanför sjön.

Visionen för Kanalstaden samt i planerna för Åkersberga IP/Östra Kanalstaden etapp 2 visar på ett grönt område söder om idrottsplatsen. Detta upplevs som mycket positivt då övergången från den mer täta bebyggelsen i Kanalstaden och Österskärs villaområden sker på ett naturligt sätt. Denna vision återspeglas inte i översiktsplanen, här markeras området som bebyggelse tät. En bebyggelse på detta tätortsnära grönområde skulle bidra till flera negativa konsekvenser både för djurlivet samt för både nya boende och befintliga. Översiktsplanen bör således justeras så att kommunens goda intentioner och planer som är uttryckta i planen för Åkersberga IP konsekvent också blir synliga i Översiktsplanen 2040 genom att tydligt markera ytan söder om idrottsplatsen som tätortsnära naturområde istället för tät byggnation.

Utbyggnad av Ektorp uppfattas som negativ.

Bebyggelsestrukturen uppfattas som spretig, med ytterlägen som är svåra att försörja med kollektivtrafik.

Utbyggnationen av Rosenkälla anses vara negativt, bryter viktiga spridningssamband, splittrar kommunal service vilket innebär minskad kvalitet och effektivitet, skapar ett ökat bilberoende samt går emot uttalad ambition i översiktsplanen att bevara och skydda områden med betydelsefulla spridningssamband.

Utbyggnad av Roslags-Kulla, Östanå och Wira skulle innebära negativa konsekvenser för djurlivet samt för kulturintresset. Området bör istället göras mer tillgängligt för besökare. Exploatering av området bör utgå helt ur planen.

Kommentarer: Översiktsplanen förhåller sig till mål om tillväxt (angående synpunkt om att tätare bebyggelse ifrågasätts) och befintliga förutsättningar i form av en relativt gles bebyggelsestruktur idag (angående synpunkt att strukturen i ÖP kan uppfattas som spretig). Översiktsplanen beskriver en utveckling som enligt hållbarhetsbedömningen generellt skapar förutsättningar för en hållbar utveckling. Se även del 1, Framtidsbild 2040.

Angående synpunkter på pågående projekt så som förskola i Täljö, Valsjöskogen eller Ektorps görs hänvisning till de enskilda projekten. Detsamma gäller för Rosenkälla där det finns

beslutat planprogram och detaljplan för etapp 1. Översiktsplanen har dock förslagit en ändrad bebyggelseanvändning samt förtydligar också behov av hänsynstaganden.

Angående Östra kanalstaden etapp 2 så är översiktsplanens kartor ritade med ”bred pensel” och t.ex. grönytor ingår inom varje område. Färgerna för bebyggelsestäthet beskriver huvudsaklig användning inom respektive område.

En aktualitetsprövning av Östanå, Roslags-Kulla och Wira föreslås göras, och i det sammanhanget kommer ny ställning tas till programmets innehåll.

2. Näringsliv

Kommunen bör skapa större möjligheter för större industrier att etablera sig i kommunen. Detta skulle skapa en långsiktig positiv påverkan på jobbspendingen.

Varför inte etablera en marina med verksamheter i området kring Margretelunds reningsverk? Det är viktigt att hitta bra lösningar för det befintliga båtlivet.

Busshållplatsen vid Åsättra bör flyttas ner till vänthuset för att skärgårdsföretagen ska få en ärlig chans att konkurrera med fastlandsföretag.

Kommentarer: Översiktsplanens riktlinjer och förslag till markanvändning bedöms skapa förutsättningar för verksamhetsetableringar i kommunen, dock inte i första hand större industrier. 2017 togs beslut om en näringslivsstrategi för kommunen. I aktiviteter att arbeta vidare föreslås bl.a. handelspolicy och handelsutredning tas fram.

Ett tematiskt tillägg till översiktsplanen för kust och skärgård, inklusive en utredning av marina näringar, ska genomföras. Angående utvecklingen av Margretelunds reningsverks behöver lämplig utveckling utredas separat.

3. Transport

Brist på cykel och gångvägar på Ljusterö. Sträckan mellan Linanäs och Mellansjö bör vara särskilt prioriterad gällande utbyggnad.

Finns oro över antalet parkeringsplatser och minskningen av dem när dessa ytor bebyggs av bostäder. Det efterfrågas att översiktsplanen kompletteras med en utredning om behovet av parkering och att parkeringshus och parkeringsplatser planeras efter resultat av utredningen.

Anlägg nya bryggor för Vaxholmstrafiken, i t.ex. Skärgårdsstaden.

Nya trafiklösningar efterfrågas, t.ex. en rondell vid korsningen 276 och Isättravägen/ Kvisslingsbyvägen.
Färjetrafiken bör utökas på helgerna så som den har gjorts under veckodagarna
Nord-Sydlinjen har ingen praktisk betydelse för de bofasta i skärgården.
Skapa fler båtplatser för bofasta öbor vid besök till fastlandet.
Vägen till Åsättra måste åtgärdas för att tåla tung trafik.
Bästa lösningen av godstrafiken är om lastbilarna kan köra ombord på färja utan omlastning.
Långt till närmsta busshållplats vid Kanalvägen/ Runvägen. Omläggning av den befintliga närtrafiken föreslås som åtgärd.
Össebyvägen upplevs som hårt trafikerad och vägsträckningen saknar både gång- och cykelväg samt gatubelysning.
Trafiklösning vid Söralidsvägen/Tråsättravägen efterfrågas på grund av den ökade trafiken.

Flaggspele och höga träd längs Söralidsvägen samt i Söravägsrondellen försämrar sikten för biltrafikanter.
Långa köer på 276:an, en enskild bussfil hela vägen till Stockholm föreslås. På sikt kanske det krävs andra anslutningar till E18.
Fler avgångar för bussar önskas, om bussarna gick oftare så skulle bilen inte behövas användas i den utsträckning som den gör idag.
Åtgärder för att hålla nere farten på trafiken i villaområden önskas.
Vid utveckling av kommunen med bebyggelse och verksamheter krävs det att trafiken planeras i relation till detta.
I och med en ökad befolkning önskas det att Gärdsviks brygga på norra Ljusterö pekas ut som brygga för person och godstransporter. Med en ökad befolkning finns det behov för fler båt/bilplatser. Vidare fastslås att Österåkers kommun har övertagit underhållet av den ”gamla ångbåtsbryggan”.

Kommentarer: I översiktsplanen föreslås GC-vägar på Ljusterö byggas ut.

Parkeringsriktlinjer och p-normer m.m. hanteras i andra projekt, så som transportplaner. Översiktsplanen omfattar inte den detaljeringsnivån.

Bryggor utreds vidare i arbetet med ett tematiskt tillägg för kust och skärgård, som pågår.

Vägen fram till Ljusterö-Åsättra ägs av Trafikverket och kommunen delar uppfattningen att åtgärder behöver komma till stånd.

En åtgärdsvalsstudie (ÅVS) för väg 276 pågår och inom ramen för detta arbete definieras bland annat behov av åtgärder.

Alltid i samband med planläggning utreds transportfrågor.

När det gäller t.ex. trafiksäkerhet föreslås synpunkter generellt framföras till väg- och trafikenheten.

Landstinget svarar för busstrafiken men inkomna synpunkter i samband med översiktsplanen utgör underlag för kommunen i dialogen med landstinget.

4. Rekreation, kultur- och naturmiljö

Österåkers kommun beskrivs som ett fantastiskt ställe för turism, dock saknas campingplatser och övernattningsmöjligheter. Var ska man bo som turist?

En av kommunen sponsrad och underhållen lekplats på Ljusterö efterfrågas.

Flera ridvägar önskas, däribland lyfts platser som Gottsunda, Täljö, Näs, Svinninge och Rydbo som lämpliga platser. Ridväg längs cykelvägen mellan Näs och Svinninge samt längs järnvägen föreslås.

Strandskyddet bör utökas längs den västra delen av långhundaleden till 300m.

Det upplevs positivt att kommunen satsar på lek-parker och idrottshallar. Att behålla naturreservat och parker samt tillgängliggöra kusten och havet ses som viktiga faktorer i vidare planering.

Brevik/Lervik/Flaxenvik bör pekas ut som ett av kommunens fritidsområden. Området har goda parkeringsmöjligheter samt kollektivtrafik försörjs av linje 622 vilket gör området tillgängligt för många i kommunen.

Översiktsplanen anses inte hålla måttet ur miljö- och klimatsynpunkt. En utomstående granskning av översiktsplanen ur miljö- och klimatpåverkan efterfrågas.

Närheten till naturen och havet och möjligheten till ett aktivt friluftsliv är viktiga delar av kommunens identitet och bör ligga till grund för översiktsplanen, vilket det inte gör.

Det finns inga grönområden utpekade vid kusten ifrån Rydbo förutom Näsudden.

De utpekade gröna stråken är mycket bra för spridningssambanden men innehåller lite betydelse för friluftsliv och rekreation.

Hela strandområdet runt Täljöviken bör ingå i Näsuddens naturreservat.

Det saknas en genomtänkt beskrivning och planering av natur- och rekreationsområden för ett invånarantal på 90 000 personer i Åkersberga.

De tätortsnära grönområdena är isolerade ifrån varandra, det bör finnas gröna spridningssamband mellan de utpekade grönområdena för att motverka minskad biologisk mångfald.

Översiktsplanen bör föra ett resonemang om grunda havsvikars betydelse för Östersjöns växt- och djurliv. Planen tycks inte värna om dessa oexploaterade havsvikar.

Exploatering invid Karsvreta Träsk bidrar till att upplevelsevärdena försvinner.

Tillräcklig hänsyn till jordbruksmarken tas inte.

Översiktsplanen beskriver felaktigt att avverkning inte får ske inom strandskyddsområde.

Hur tänker kommunen kring etablering av nya naturreservat.

Kommentarer: Förslag på placeringar av lekplatser ingår inte i översiktsplanens innehåll utan synpunkten kan framföras inom ramen för andra projekt eller som en önskan till Österåkers kommun, t.ex. medborgarförslag.

En strategi för besöksnäring föreslås tas fram och inom ramen för bl.a. tematiskt tillägg för kust och skärgård kan förslag på platser för övernattningsmöjligheter komma att utredas.

Ridvägar och strandskyddets avgränsningar hanteras inte inom ramen för översiktsplanen.

Översiktsplanens hållbarhetsbedömning har bedrivits av externt företag med experter inom området, samt förankrats med kommunens tjänstemän och politiker. Den är dock på en övergripande nivå och vid kommande projekt ska konsekvenser utredas vidare och mer detaljerat.

Avseende grönstråk längs kusten, väster om Åkersberga, så beskrivs höga värden, gröna entréer samt stråk i de västra delarna av kommunen bland annat på hänsynskartan rekreation och på utvecklingskartan. I Svinninge är tillgängligheten längs med strandkanten idag begränsad på grund av bebyggelse.

De tätortsnära naturområdena binds samband med grönstråk, se plankarta, samt Rekreation, kultur- natur- och vattenmiljö.

Översiktsplanen kan lämpligen vid nästa uppdatering omfatta grunda havsvikar. Närmast ska bland annat ett tematiskt tillägg till översiktsplanen för kust och skärgård samt en åtgärdsplan för blåstruktur tas fram vilket blir underlag inför nästa uppdatering.

Angående jordbruk bedöms tillräcklig hänsyn tas, utifrån att avvägningar mellan olika intressen behöver göras.

Gällande avverkning i strandskyddsområden, är formuleringen inte felaktig men kan otydlig. Se miljöbalken 7 kap §15 och 16. Meningen ändras till ”Inom strandskyddade områden är det bland annat förbjudet att bygga, ändra byggnads användning, gräva och vidta åtgärder som väsentligt förändrar livsvillkoren för djur- eller växtarter.”

Se Rekreation, kultur-, natur- och vattenmiljö och utvecklingskartan med tillhörande vägledning. Där framgår förslag till grönområden att utreda för t.ex. naturreservat.

5. Skolor och förskolor

Öppna skolan på Ingmarsö, det är idag en lång resväg för skolbarnen till andra skolor.

Satsa gärna på förskolor, skolor och fritidsgårdar.

Kommentarer: Översiktsplanen hanterar inte frågan om lokaliseringar av enskilda skolor. Översiktsplanen bedöms ge ett generellt stöd för utveckling av och satsning på förskolor, skolor och fritidsgårdar.

6. Teknisk försörjning

Planen anses inte ta hänsyn till insikten om att havet är en olämplig mottagare av renat avloppsvatten. Satsningar på dagens variant på kommunala avlopp bör ses som tillfälliga lösningar. På längre sikt är det givet att utsläpp till hav/sjöar/vattendrag kommer att förbjudas.

De marina frågorna upplevs som nedprioriterade.

Iordningställ sogården på Ingmarsö, så öborna att lämna sina sopor och avfall där.

För boende vid Kanalvägen och Runvägen bör en närmre returstation beläggas. Idag är det för långt att gå för personer med rullatorer eller barn att ta sig till returstationen vid Rallaren och vid Rusta/Willys.

Översiktsplanen tar inte upp hur samhällsförändringar till följd av IT-utvecklingen påverkar planen, bland annat med pendling och boendemiljö.

Kommentarer: Översiktsplanen tillsammans med VA-planen bedöms ta hänsyn till och möjliggöra lämplig hantering av avloppsvatten.

Ett stort antal aktiviteter föreslås för att arbeta vidare med skärgårdsfrågor, frågorna bedöms behöva utredas och föras dialog kring inom separata projekt p.g.a. deras omfattning. Exempelvis pågår arbete med ett tematiskt tillägg till översiktsplanen för kust och skärgård, inkl. en utredning av marina näringar, och transportfrågor i skärgården utreds. En strategi för besöksnäring föreslås tas fram och godshantering ska utreds vidare.

Avfallshanteringen på Ingmarsö hanteras inom ramen för andra projekt, och det förs dialog mellan kommunen (inkl. Roslagsvatten) samt Ingmarsöbor angående avfall.

Lokaliseringar av returstationer ingår inte i översiktsplanens innehåll.

Översiktsplanen har IT-utvecklingen i åtanke när det gäller utvecklingen av kommunen till 2040. Se Näringsliv - Framtidsbild 2040 samt riktlinjer och vägledning.

3. Resultat från aktiviteter

Nedan redovisas en grov sammanställning av de aktiviteter och dialoger som kommunen har genomfört under utställningsperioden. Synpunkter har vid aktiviteterna framkommit såväl muntligt som skriftligt.

3.1 Presentationstillfällen

Presentationstillfällen har ägt rum: i Fullmäktigesalen och i Information Ljusterö, samt även på frukostmöte med näringslivet i Alceahuset. Dessa tillfällen syftade till att redovisa det reviderade planförslaget till översiktsplan. Vid mötena gavs möjlighet att ställa frågor och lämna synpunkter.

Protokoll fördes inte vid dessa presentationstillfällen men nedan sammanfattas de huvudsakliga ämnena som diskuterades efter presentationerna: Röllingbyleden, bristen på campingplatser, oro för hur den nya bebyggelse ska leda till ökad trafik på väg 276 samt att det regionala perspektivet är viktigt - infrastrukturen måste harmonisera mot regionen, utrymmen för de marina näringar, GC-stråk på Ljusterö, oro för vägstandarden på vägen till replipunkt Åsättra, önskad ökad färjetrafik samt ökad

turtäthet för bussar, oro kring den tunga trafiken och vart den ska ta vägen när Brännbacken är utbyggd.

3.2 På plats i Information Österåker och Information Ljusterö

Vid ett flertal tillfällen fanns tjänstemän på plats i Information Österåker, i Åkersberga centrum. Det erbjöds tillfälle att komma och prata ÖP med kommunen, ställa frågor och lämna synpunkter. Nedan sammanfattas några av synpunkterna som kom.

Gång- och cykelvägar efterfrågas på Ljusterö.

Oro över Kyrksjöns vattennivå och vattenkvalitet.

Frågor om VA-utbyggnaden.

Utvecklingen av Mellansjö, vilket området ska byggas ut näst?

Bättre kommunikationer mellan Åkersberga och skärgården.

Större ytor för parkering vid Åsättra efterfrågas.

Vad kommer hända med Trälhavetsbåtklubb?

Otydligt gällande status på Täljö-Gottsunda projektet, detaljplan eller planprogram?

Det är viktigt att sociala frågor beskrivs i översiktsplanen.

Cykelbanor på Ljusterö efterfrågas.

Bättre kollektivtrafik på Ljusterö efterfrågas.

Behov av campingplats för turism.

Vad ska hända i Björkhaga?

Hur kommer Valsjön påverkas av den nya bebyggelsen?

Ett förtydligande kring vad som menas med utredningsområden efterfråga

Många intresserade sig över utvecklingen i centrala Åkersberga, bland annat framkom synpunkten att "barackerna" vid spåret borde rivas och ersättas av något snyggare.

Oro kring utvecklingen av Ektorp vid Skärgårdsstad uttrycktes.

Hur kan Kanalstaden planeras för utveckling sett till bl.a. klimatutmaningarna?

4. Länsstyrelsens granskningsyttrande

Enheten för samhällsplanering
Karin von Sydow

GRANSKNINGSYTTRANDE

Datum
2018-01-23

Beteckning
401-48494-2017

Strategiska planeringsenheten
Österåker kommun
Charlotte.hedlund@osteraker.se

Översiktsplan för Österåkers kommun 2040 – Utställningsförslag

Österåkers kommun har överlämnat ett förslag till översiktsplan i samband med utställning enligt 3 kap. 12 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL. Länsstyrelsen har den 31 maj 2017 lämnat ett samrådsyttrande över planens samrådsversion. Av den nu redovisade samrådsredogörelsen framgår hur kommunen har beaktat Länsstyrelsens synpunkter.

Granskningsyttrandet ska enligt 3 kap. 20 § PBL redovisas tillsammans med översiktsplanen. Om länsstyrelsen inte har godtagit planen i viss del ska det anmärkas i den antagna planen.

En aktuell översiktsplan med tydliga ställningstaganden underlättar framtida detaljplanering, bygglovningsgivning och tillståndsprövning för bostadsbebyggelse i området och är därför ett verktyg för att nå målsättningar om ett ökat bostadsbyggande.

Länsstyrelsens uppdrag

I granskningsyttrandet ska länsstyrelsen kontrollera och yttra sig i enlighet med bestämmelserna i 3 kap. 16 § PBL.

Länsstyrelsen har inhämtat synpunkter på utställningsförslaget från bland annat Trafikverket Region Stockholm. Granskningsyttrandet redovisar svar från dessa gällande de frågor som Länsstyrelsen har att bevaka under utställningen. Se även bilagor med samtliga inkomna yttranden.

Länsstyrelsens ställningstagande

Kommunen har i huvudsak hanterat de synpunkter som Länsstyrelsen förde fram under samrådet. Det finns en del frågor som behöver behandlas i efterföljande planering för att lämpligheten avseende markanvändningen ska kunna bedömas fullt ut. En del av Länsstyrelsens framförda synpunkter från samrådsyttrandet kvarstår i granskningsyttrandet. Dessa innefattar sammanfattningsvis:

- Riktlinjer för riksintresset för kulturmiljövården för Östanå-Roslagskulla-Vira behöver utvecklas för att planen ska ge stöd för kommande detaljplaneläggning.
- De alternativ som finns för Roslagsbanans framtida utbyggnad behöver klargöras tydligare i planen.
- Kommunen behöver uppdatera hänsynskartan för vattenmiljö för att bättre stämma överens med senaste genomförda analyser.
- Länsstyrelsen ser det som fördelaktigt om planen redovisar vilka områden i kommunen som berörs av utökat strandskydd.
- Det kvarstår några frågeställningar i fråga om hur kommunen kommer att avväga risker utmed transportleder för farligt gods gentemot bebyggelseutveckling.
- Kommunen bör inkludera villor och fritidshus i riktlinjer för ny bebyggelse i översvämningskänsliga områden.

Riksintressen

Riksintresse för kulturmiljövården enligt 3 kap. 6 § miljöbalken

Länsstyrelsen konstaterar att granskningshandlingen inte har utvecklat riktlinjerna för hanteringen av riksintresset i utvecklingsvisionen för Östanå-Roslags-Kulla-Vira. Som Länsstyrelsen anförde i samrådet är det positivt att översiktsplanen anger att särskild hänsyn krävs, men att risk finns för negativ påverkan på riksintresset varför det måste utredas vidare. Länsstyrelsen kan inte se att några ytterligare tydliggöranden har gjorts till stöd för kommande detaljplaneläggning, till exempel utifrån de synpunkter vi hade på planprogrammet för området.

Riksintresse för kommunikationer enligt 3 kap. 8 § miljöbalken

Roslagsbanan

Kommunen har i utställningsförslaget till översiktsplanen förtydligt betydelsen av Roslagsbanans framtida utbyggnad och hur ny bebyggelse ska förhålla sig till denna. Länsstyrelsens saknar dock fortsatt en tydlig beskrivning av de åtgärder som görs inom programmet för Roslagsbanans utbyggnad. Åtgärder som föreslås där är en viktig förutsättning för ny intelligande bebyggelse att förhålla sig till.

Miljökvalitetsnormer för vatten

Kommunen har i utställningsförslaget till översiktsplanen på ett bra sätt kompletterat skrivningarna om miljökvalitetsnormer för vatten. Hänsynskartan för vattenmiljö visar dock värderingar gjorda 2008/2009. Flera av dessa värderingar har uppdaterats sen dess och de som nu redovisas i planen stämmer därför inte överens med senare utförda analyser.

Strandskydd

Länsstyrelsen anser fortsatt, som vi även framförde i samrådet, att kommunen i planförslaget bör redovisa vilka områden i kommunen som omfattas av utvidgat strandskydd.

Hälsa och säkerhet samt risk för olyckor, översvämning eller erosion

Risker längs med Roslagsbanan samt med transport av farligt gods

Länsstyrelsen är positiv till att kommunen i utställningsförslaget har tagit ställning till att Länsstyrelsens riktlinjer för farligt gods ska beaktas. Det kvarstår dock frågor kring hur avvägningar framöver kommer att göras mellan risker för farligt gods och andra intressen. Länsstyrelsen anser att planförslaget inte är tydligt i detta avseende. Det gäller bland annat hur avsteg till exempel ska motiveras utifrån hållbarhetsaspekter. Länsstyrelsen anser vidare att kommunen bör identifiera områden där sådana konflikter kan befaras.

Det är positivt att kommunen pekar ut vilka områden som är lämplig för lokalisering av verksamheter och drivmedelstationer som genererar transporter med farligt gods. Länsstyrelsen anser dock att kommunen bör tydliggöra mer detaljerat vilka verksamhetsområden som är lämpliga för dessa ändamål.

Det är otydligt hur kommunen avser att fortsättningsvis arbeta med riskhantering i den fysiska planeringen då aktiviteter att arbeta vidare med inte tagits fram för området *Risk, hälsa och sårbarhet*.

Översvämningsrisk

Länsstyrelsen framhåller fortfarande synpunkten från samrådet om att ställningstagandet avseende placering i områden där det inte föreligger översvämningsrisk även bör gälla villor och fritidshus. Detta för att säkerställa att all ny bebyggelse lokaliseras i områden där det inte föreligger översvämningsrisk.

Riktlinjerna som ligger under avsnittet *Klimatanpassning* avseende att samhällsviktiga funktioner och bebyggelsen inte bör placeras i områden som riskerar att översvämmas vid ett 100-årsregn, bör också ligga under *Teknisk försörjning - Vatten, spillvatten och dagvatten*. Länsstyrelsen föreslår denna koppling mellan avsnitten för att tydliggöra att arbetet med att exempelvis lokalisera avrinningsvägar eller utforma ytor för att fördröja dagvatten dimensioneras och utformas för att även hantera översvämningsrisk till följd av skyfall.

Deltagande i beslutet

Beslut i detta ärende har fattats och godkänts digitalt av tillförordnad landshövding Åsa Ryding. I den slutliga handläggningen av ärendet har även deltagit samhällsbyggnadsdirektör Patrik Åhnberg, miljödirektör Göran Åström, landsbyggsdirektör Ulrika Geber, tillväxtdirektör Karina Uddén, tillförordnad förvaltningsdirektör Barbro Rohdin och översiktsplanerare Karin von Sydow, föredragande.

Bilagor:

1. Yttrande från Försvarsmakten/ HK
2. Yttrande från Luftfartsverket
3. Yttrande från Sjöfartsverket
4. Yttrande från Skogsstyrelsen
5. Yttrande från Svenska Kraftnät
6. Yttrande från Trafikverket Region Stockholm

Sändlista:

Försvarsmakten/HK

Luftfartsverket

Sjöfartsverket

Skogsstyrelsen

Statens fastighetsverk

Svenska kraftnät

Tillväxt- och regionplaneförvaltningen, Stockholms läns landsting

Trafikverket Region Stockholm

